bir ekmek bir Politika (ikisinden de vazgeçilmez)

Fiyatı 250 kuruş

EKONOMİ

Politika

SAVAŞSIZ SÖMÜRÜSÜZ BİR DÜNYA İÇİN

SALI 8 MAYIS 1979

ADRES:
İstanbul: Yerebatan Caddesi Taşsavaklar Sok. No 5 Cağaloğlu
Ankara: İzmir Caddesi No 20/27 Kızılay

TELEFONLAR:
İstanbul: 27 77 12 • 27 69 09
Ankara: 17 65 36 • 18 36 88

Yıl 5 Sayı 2125

- Toplantıda iç güvenlik önlemleri ve bunların işleyişi hakkında genel bir değerlendirme yapıldı
- Başbakan Ecevit, "K. Maraş olaylarının davalarına önümüzdeki günlerde başlanacak" dedi

Sıkıyönetim Eşgüdüm toplantısî dün yapıldi

Ankara (ANKA) — Genişletilmiş Sıkıyönetim eşgüdüm toplantısı Başbakan Bülent Ecevit'in başkanlığı'nda Genelkurmay Başkanlığı'nda yapılmıştır. İki saat 15 dakika süren toplantıdan sonra bir açıklama yapan Başbakan Bülent Ecevit, "önümüzdeki günlerde Kahramanmaraş olaylarının davalarına başlanacaktır" demiştir. Ecevit son iki hafta içerisinde bazı yıldönümleri ve kutlamalar nedeniyle Sıkıyönetimini ihlali niteliğindeki eylemlerde bir artış olduğunu bildirmiştir. Toplantıya Genelkurmay Başkanı, ilgili bakanlar sıkıyönetim komutanları ve kuvvet komutanları katılmışlardır.

Başbakan Bülent Ecevit dünkü genişlemiş sıkıyönetim eşgüdüm toplantısında son iki haftada sıkıyönetim bölgeleri ve sıkıyönetim bölgeleri dışındaki olayların nasıl geliştiği ile ilgili bilgiler aldığını belirtmiş ve bir değerlendirme yaptıklarını bildirmiştir. Ecevit, sıkıyönetim mahkemelerinin üstlendikleri "büyük dava yüküne" karşın çok hızlı bir çalışma içinde olduklarını sevinerek gördüklerini kaydetmiştir. Ecevit şöyle devam etmiştir:

"— Mahkemeler kamuoyunun da izlediği gibi bazı önemli davalarla ilgili ola-

(Devamı 8. Sayfada)

Uluslararası Ödemeler Bankası'ndan alınan kredi Wells Fargo borcunun ödenmesinde kullanıldı

- Uluslararası Ödemeler Bankasından alınan 60 milyar Dolarlık krediyi ödeme süresi 16 Haziran'da doluyor

Ankara, (ANKA) — Kısa adı BIS olan Uluslararası Ödemeler Bankası'ndan mart ayı içinde sağlanan 60 milyon dolarlık kredinin gerçek bir «rapor işlemi» olduğu ve Wells Fargo Bank borcunun ödenmesinde kullanıldığı açıklanmıştır. Merkez Bankası yetkililerinin verdiği bilgiye göre, 60 milyon dolarlık BIS kredisi üç ay sürelidir ve geri ödeme süresi 16 Haziran'da dolmaktadır.

Merkez Bankası yetkilileri, BIS'den geçmiş yıllarda, rezervleri yüksek göstermek için kredi alındığını doğrulamıştır, ancak mart 1979'da alınan kredinin rezervleri yüksek göstermek gibi bir

(Devamı 8. Sayfada)

ODTÜ kapatılmak isteniyor

★ HÜKÜMETİN ODTÜ'DE EĞİTİMİN SÜRMESİ KONUSUNDA İKİRCİMLİ DAVRANDIĞI BİLDİRİLİYOR

★ ODTÜ'LÜ ÖĞRENCİLER BAZI ÖĞRETİM GÖREVLİLERİNİ OKULU KAPATMAYA ÇALIŞMAKLA SUÇLADILAR

Ankara (ANKA) — Orta Doğu Teknik Üniversitesinin, son günlerde çıkan olaylar nedeni ile kapatılması beklenmektedir. Okulda eğitimin sürmesini isteyen öğrenciler, jandarmanın okulun kapatılması için yoğun baskı yaptığını ve en ufak bir olayda bir çok öğrenciyi Sıkıyönetim Komutanlığına götürdüğünü öne sürmüşlerdir. Öğrenciler, ayrıca öğretim görevlilerini de kendi çıkarları için okulun kapatılmasına yardımcı olmakla suçlamışlardır.

Öte yandan, dün Elektrik Mühendisliği binası önünde toplu halde bulunan 150 kadar öğrenci jandarma tara-

(Devamı 8. Sayfada)

Çağdaş Hukukçular Derneği tüm 1 Mayıs tutuklularının savunmalarını üstleniyor

Ankara, (ANKA) — Çağdaş Hukukçular Derneği Ankara Şubesi üyesi avukatlar başta DİSK ve TİP yöneticileri olmak üzere tüm 1 Mayıs tutuklularının savunmalarını üstleneceklerini açıklamışlardır.

Çağdaş Hukukçular Derneği Ankara Şubesi Başkanı İsmail Çevik dün yaptığı açıklamada, «tutuklama kararının bir ceza niteliğinde olmadığı, bir tedbir niteliğinde ve yargılamaya ilişkin olduğu konusunda tüm hukukçuların görüş birliğinde olduklarını» belirtmiş, bu nedenle tutuklama kararının temel hukuk kurallarına ters düştüğünü savunmuştur.

Açıklamada daha sonra şöyle denilmiştir:

«1 Mayıs tutuklularının daha fazla mağdur olmamaları için itiraz merciince serbest bırakılacaklarına inanıyoruz.

Toplumumuzda tüm anti demokratik ve hukuka aykırı tutum ve uygulamalara karşı olan derneğimizin ve şubemiz üyesi olan avukat arkadaşlarımız, başta DİSK ve TİP yöneticileri olmak üzere tutuklanan tüm 1 Mayıs kutlayıcılarının müdafiliklerini üstlenmeyi bir görev bilmektedirler.

Çağdaş Hukukçular demokratik gelişmeye ters düşen her türlü hukuk dışı girişimin karşısında olacaktır.»

İşgüzar'la ilgili gensoru önergesi bugün TBMM'de ele alınıyor

Ankara, (ANKA) — AP, Sosyal Güvenlik Bakanı Hilmi İşgüzar hakkında üç ayrı gensoru önergesi hazırlamıştır. AP'nin İşgüzar hakkında hazırladığı gensoru önergelerinin bugün Millet Meclisi Başkanlığına verileceği öğrenilmiştir.

AP Grup Başkanvekili Esat Kıratlıoğlu'ndan alınan bilgiye göre, İşgüzar hakkındaki önergelerin ilki İstanbul'da kurulu olan bir ilaç fabrikasının SSK tarafından satın alınması ile ilgilidir. Önergede, ekspertiz raporlarında 95 milyon lira olarak belirlenen İLTAŞ İlaç Fabrikasının SSK tarafından 120 milyon liraya satın alındığı öne sürülmektedir.

İkinci önergede de SSK'nın İzmir Eşrefpaşa ve Boyabat Hastanelerinin inşaatlarında yolsuzluk yapıldığı iddiaları yeralmaktadır. Üçüncü gensoru önergesinde ise sigorta primlerinin SSK tarafından özel bankalara yatırılması konu edilmektedir.

AP Grup Başkanvekili Esat Kıratlıoğlu ANKA Ajansı muhabirinin «gensorularda neden Hilmi İşgüzar'ı hedef alıyorsunuz?» şeklindeki sorusu üzerine «bizim ne İşgüzar'la ne de kabinenin öteki üyeleri ile bir alışverişimiz yok, ortada bulunan bazı vakaları değerlendirmeye ve kamuoyuna sunmaya çalışıyoruz» demiştir.

(Devamı 8. Sayfada)

AP'li Kuntay: "Bu hükümet güven bunalımı içersinde"

Ankara, (ANKA) — Adalet Partisi Genel Başkan Yardımcısı Barlas Kuntay, «hükümet her konuda olduğu gibi dış yardımlar konusunda da çaresizliğini ve başarısızlığını yanlış beyanlarla gizlemek çabasındadır. Ortadaki gerçek bu hükümetin içinde bulunduğu güven bunalımıdır» demiştir.

Barlas Kuntay demecinde şu görüşlere yer vermiştir:

«Dış yardımlar konusunda hükümet çaresizliğini ve başarısızlığını yanlış beyanlarla kapatma çabasındadır.

Dördüncü Beş Yıllık Kalkınma Planı finansmanında dış kaynak ihtiyacı bellidir ve meclislerimizin tasdikinden geçerek kesinleşmiştir. Bu kesin karar hükümetin, millete taahhüdüdür,

(Devamı 8. Sayfada)

Bu yıl firmaların kâr payları rekor düzeyde

- Hisse senedi piyasasının durgunluğuna karşın, sermaye arttırımlarının yaygın bir şekilde uygulandığı belirtildi
- Tahvil alım - satımları canlılığını koruyor

Ankara (ANKA) — Firmaların dağıttıkları kâr paylarının, geçtiğimiz yıllara göre oldukça yüksek olduğu, bazılarında ise «rekor düzeylere ulaştığı bildirilmiştir.

Genborsa Menkul Değerler Ticareti Yatırım ve Finansman A.Ş. yetkililerinden edinilen bilgilere göre, hisse senedi piyasasının belirgin durgunluğuna karşın, piyasada yaygın bir şekilde sermaye arttırımlarına gidilmektedir. Genborsa yetkilileri, «Bir yanda sermaye arttırımına gerek duyulacak ölçüde nakit para gereksinimi, öte yanda dağıtılması kararlaştırılan yüksek oranlı bir kâr payı bulunduğunu» belirtirlerken, «ilk bakışta çelişkili gibi görünen bu durumun, gerçekte Türk sermaye piyasasına özgü bir olgu olduğunu» kaydetmişlerdir.

Ülkemizde son beş yılda başdöndürücü bir hızla artan enflasyon hızının, kâr payı dağıtım oranlarını, hisse senedi satın alanların göz önünde bulundurdukları en önemli ölçüt durumuna getirdiğini ifade eden Genborsa yetkilileri, «Kâr payı dağıtım oranları sermaye piyasasında işlem gören bir hisse senedinin fiyatını etkileyen en önemli etken olma özelliğini korudukça, bu tür çelişkilerin de süreceğini» savunmuşlardır.

Öte yandan, Meban Menkul Değerler Bankerlik ve Finansman A.Ş.'nden edinilen bilgiler, tahvil piyasasının canlılığını sürdürdüğünü göstermektedir. Meban yetkilileri, tahvil satışlarin yoğunlaştığını bildirmişler, bu arada, 1979 yılı başından nisan sonuna dek geçen dört aylık süre içinde 437 milyon 750 bin liralık tahvil satıldı-

(Devamı 8. Sayfada)

Anayasa Mahkemesi Perşembe günü TEP ile ilgili davayı görüşecek

Ankara (A.A.) — Anayasa Mahkemesi Genel Kurulu, 10 Mayıs Perşembe günü toplanarak, AP'nin "7172 sayılı devletçe işletilecek madenler hakkında yasanın" iptaline ilişkin istemini görüşecektir. Sözkonusu toplantıda, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Deniz Baykal veya temsilcisi konu üzerinde "sözlü açıklamada" bulunacaklardır.

Edinilen bilgiye göre, Anayasa Mahkemesi Genel Kurulu'nda "madenlerin devletleştirilmesini öngören yasanın" iptal isteminin görü-

(Devamı 8. Sayfada)

Devrimci Toprak - İş Köy - Koop'ta sözleşme imzaladı

Ankara (ANKA) — Köy - Koop Merkez Birliği ile Devrimci Toprak - İş Sendikası arasında 140 işçiyi kapsayan toplu iş sözleşmesi imzalanmıştır.

Köy - Koop Merkez Birliğinden yapılan açıklamaya göre, toplu sözleşmeyle, işçilere sosyal yardımlarla beraber aylık net 12 bin liraya yakın artış sağlanmış, bu arada kreş ve servis aracı sağlanmasına karar verilmiştir.

Toplu iş sözleşmesi imza töreninde bir konuşma yapan Köy - Koop Genel Başkanı Nedim Tarhan bir demokratik kitle örgütünde de sendikal mücadelenin olabile-

(Devamı 9, Sayfada)

ŞAHBUR BAHTİYAR'IN 1961'DEN BU YANA CİA'DA ÇALIŞTIĞI ÖNE SÜRÜLDÜ

Tahran, (A.A.) — İran hükümetinin ilk Fransa Büyükelçisi ve Musaddık hükümetinin eski Ekonomi Bakanı Şemseddin Emir Alai'nin Tahran'da çıkan «Bamdad» gazetesinde yer alan açıklamasında, eski İran rejiminin son Başbakanı Şahpur Bahtiyar'ın 1961'den bu yana CİA (Amerikan Haber Alma Örgütü) de çalıştığı öne sürülmüştür.

Alai, önümüzdeki ay Tahran ve Paris'te çıkacak «Özgürlük Yolunda Savaşanlar ve Şehitler» adlı kitabında Bahtiyar'ın CİA'daki faaliyetleri hakkında «belgeler» biçiminde ayrıntılı bilgi vereceğini açıklamıştır.

Emir Alai demecinde, Ulusal Cephe Genel Sekreteri Kerim Sencabi'ye de Bahtiyar'ın faaliyetleri hakkında bilgi verdiğini söylemiştir.

Bahtiyar, Şah döneminde

(Devamı 8, Sayfada)

Kredi ve Yurtlar Kurumu eski müdürü Esmersoy'un "yürütmenin durdurulması istemi" reddedildi

Ankara, (A.A.) — Kredi ve Yurtlar Kurumu eski Genel Müdürü Yavuz Esmersoy'un görevinden alınması üzerine yaptığı «yürütmenin durdurulması» başvurusu Danıştay'ca reddedilmiştir.

Kredi ve Yurtlar Kurumu eski Genel Müdürü Yavuz Esmersoy, görevinden alınması üzerine bir süre önce «görevinden alınmasını öngören Bakanlar Kurulu kararının iptali, yasaların öngördüğü sosyal haklar ve yardımlar ile ödenmiyen maaşlarının faiziyle birlikte tazminine karar verilmesi ve dava sonu-

(Devamı 8, Sayfada)

KİT'ler «holding» haline getiriliyor

Ankara, (ANKA) — Dördüncü Beş Yıllık Kalkınma Planı'nın, Kamu İktisadi Teşebbüslerinin «kendilerini yaşatan ve geliştiren» ekonomik kuruluşlar olarak yeni ve etkin bir örgütleşme yapısına kavuşturulmaları ilkesi doğrultusunda ve kuruluşlara 1979 yılı programı ile icra planı'nda ...len hedefleri gerçekleştirmek için Devlet Planlama Teşkilâtı tarafından kapsamlı bir çalışma programı hazırlanmıştır.

Bu çalışma programına göre, Devlet Planlama Teşkilâtı'nın eşgüdümü ve yönlendirmesinde sürdürülecek bu çalışmalar için bir merkezi yürütme komitesi ve üç çalışma grubu kurulmuş bulunmaktadır. Yasal, kurumsal ve finansman, yönetim, üretim ilişkileri konularında gerekli düzenlemeler ile teklifleri hazırlayarak plan ve 1979 programı'nda belirtilen ilke ve dinlemeleri gerçekleştirmeleri ve iş adamlarının da danışman olarak düşüncelerinden yararlanılması için bir program hazırlanmış bulunmaktadır.

Devlet Planlama Teşkilâtı ilgililerinden edinilen bilgilere göre, kamu girişimleri çalışmaları komitesi ilk aşamada, sayıları 240 dolayında bulunan

(Devamı 8. Sayfada)

Soda grevi sürüyor

Mersin (A.A.) — Ülkemizin tek soda üreten tesisleri olan Mersin soda sanayiinde Petkim - İş üyesi işçilerin 2. kez başlattıkları grev 32. gününü doldurmuştur.

Bilindiği gibi Mersin soda sanayi tesislerinde çalışan işçiler toplu sözleşme pazarlığında anlaşma sağlanamayınca 8 Ağustos 1978'de greve gitmişlerdir. Grev, 4,5 ayı

(Devamı 8, Sayfada)

«Sovyetoloji uzmanlarının» Kehanetleri ve Sovyet Gerçekliği

«Sovyetoloji»de (Sovyetler Birliği'nin hayatıyla ilgili döreti) az çok ilişkisi olan Batı ekonomistleri 60 yıldır Sovyet ekonomisinin «iflasının» kaçınılmaz olduğunu iddia edip duruyorlar. Bütün bu devre boyunca bunların kehanetlerini esaslandırmak için değişik deliller uydurmaları gerekiyordu. Fakat kehanetleri muntazaman boşa çıkıyor ve bunlar mütemadiyen yenilerini uyduruyorlardı. Yaşadığımız bu günlerde de aynı şeyler oluyor. Batı ekonomistleri Sovyet ekonomisinin artan potansiyelini kabul ediyorlarsa da iflasının kaçınılmaz olduğunu iddia edip duruyorlar. Peki son zamanlarda ne gibi «deliller» ileri sürülmektedir. Bunların birkaç çeşidi var.

Birincisi, söz konusu, «dış ticaret açığıdır.» Sovyet dış ticaretinin son üç yıldaki durumunu gösteren rakamlara işaret edelim: (milyar ruble) /Ruble içindeki saf altın nisbeti 0,987412 gram gözönünde bulundurularak yabancı dövize nisbe olarak veriliyor/.

	1975	1976	1977
İhracat	24.0	28.0	33.3
İthalat	26.7	28.8	30.1
Saldo	2.7	0.8	3.2

Böylece anlaşılıyor ki, 1975, 1976 ve 1977 yıllarında dış ticaretin genel bilançosunun açığı 0.3 milyar ruble yani gayri safi milli hasılanın yüzde 0.03'ü buluyor. Herhangi bir insanın bir kutu kibrit kaybetmesi de tıpkı bunun gibi, bir felaket sayılabilir.

Sovyet hayatıyla uğraşan diğer sözüm ona «uzmanlar» SSC Birliğinin dış borçlarının iflasa yardımcı olacağını söylüyorlar. Bunların verilerine göre, bu borçlar 12 milyar dolar bulmuş. Bu, çok mu, az mı? SSC Birliği'nin gayri safi milli hasılası 1977 yılında 345 milyar 400 milyon ruble bulmuştu. Demek ki dış borçlar (verilen rakama inanılacak olursa) gayri safi milli hasılanın yüzde bir kadarını buluyor. Aynı yıl, SSC Birliği'nin ulusal geliri 673 milyar doları bulmuştu. Demek dış borçlar ulusal gelirin yüzde ikisinden azdı. 1977'de devlet bütçesi 247 milyar 800 milyon ruble, borçlar bu tutarın yüzde üç kadarını bulmuştu.

Kıyaslama için, galiba, aynı dönemde Amerika'nın federal bütçesinin açığına işaret etmek yararlı olur. Bu açık (milyar dolarla) 1946 yılından 1974 yılına kadar 190 milyar doları geçti ve 1975-1979 yıllarında bu arada 1979 yılı projesi de, 292 milyar doları buldu.

Kıyaslama için, galiba, aynı dönemde Amerika'nın federal bütçesinin açığına işaret etmek yararlı olur. Bu açık (milyar Dolarla) 1946 yılından 1974 yılına kadar 190 milyar Doları geçti ve 1975-1979 yıllarında bu arada 1979 yılı projesi de, 292 milyar Doları buldu.

İkincisi, SSCB'ni enerji bunalımı beklediği iddia edilmektedir. Yine rakamlara işaret edelim.

SSCB'de petrol (ve sıvı	1975	1976	1977
gaz) üretimi (milyon ton)	490,8	519,7	545,8
Doğal gaz (milyar metre küp)	289,3	321,0	346,0
Kömür (milyon ton)	701,3	711,5	722,1

Sovyet jeologları tartışma yapıyorlar. Bazıları kaynakları gerçekte bitmez tükenmez olan petrol ve doğal gazı iktisadi olarak harcamak ve daha fazla kömür çıkarmak gerektiği fikrindedir. Diğerleri, çoğu da Sibiryalılar itiraz ediyorlar: Bunlara göre, ne kadar petrol harcanırsa harcansın, yakıt olarak kullanılmasından tamamen vazgeçilinceye kadar yetecek. Bunların tutumları nasıl olursa olsun, anlaşılan, bunalım diye hiç bir şey yoktur. Bir de alternatif enerji kaynakları enerjik olarak işletiliyor, örneğin atom enerjisi bir hayli geliştiriliyor.

SSCB'nin sözde «zayıflığını» gösteren üçüncü delil olarak işçi gücü yetersizliği gösteriliyor. Gerçekten de SSCB'de işçi gücü yetmiyor, bazı ekonomi kollarında buna hâlâ daha pek büyük ihtiyaç vardır. Fakat bu sorunu çözmek için kullanılmayan birçok yedeklerden faydalanılabilir. Örneğin bunlardan biri ağır süreçlerin makinalaştırılması. Bu harcamalar gerektiriyor ve kendiliğinden olmuyorsa da, işçi ihtiyacını karşılamak olanağını verir. Bir ekonomist olarak, işçi yetersizliğini ben, hatta bir nimet sayarım. Bu ekonomi uzmanlarını makinalaştırma işine daha enerjik olarak başlamak zorunda bırakacak. «Açlığın en iyi aşçı olduğu» çoktan bilinmektedir.

Merkezi haber alma örgütünden uzmanların yaptıkları gibi, işçi gücü yetersizliğini Batı'da işsizliğe karşı bir alternatif olarak ileri sürme yeltenişleri esasıdır. Batı'da insanlar fazla üretim bunalımı ya da yalnız işverenlere kâr sağlayan otomatikleştirme yüzünden işsiz kalıyorlarsa, SSCB'de planlı ekonomi politikası koşullarında fazla üretim gibi şeyler genellikle olmaz. Otomatikleştirme sonucunda işsiz kalan insanlar, iş ücretlerini kaybetmeden devlet hesabına yeni meslekler öğrenirler.

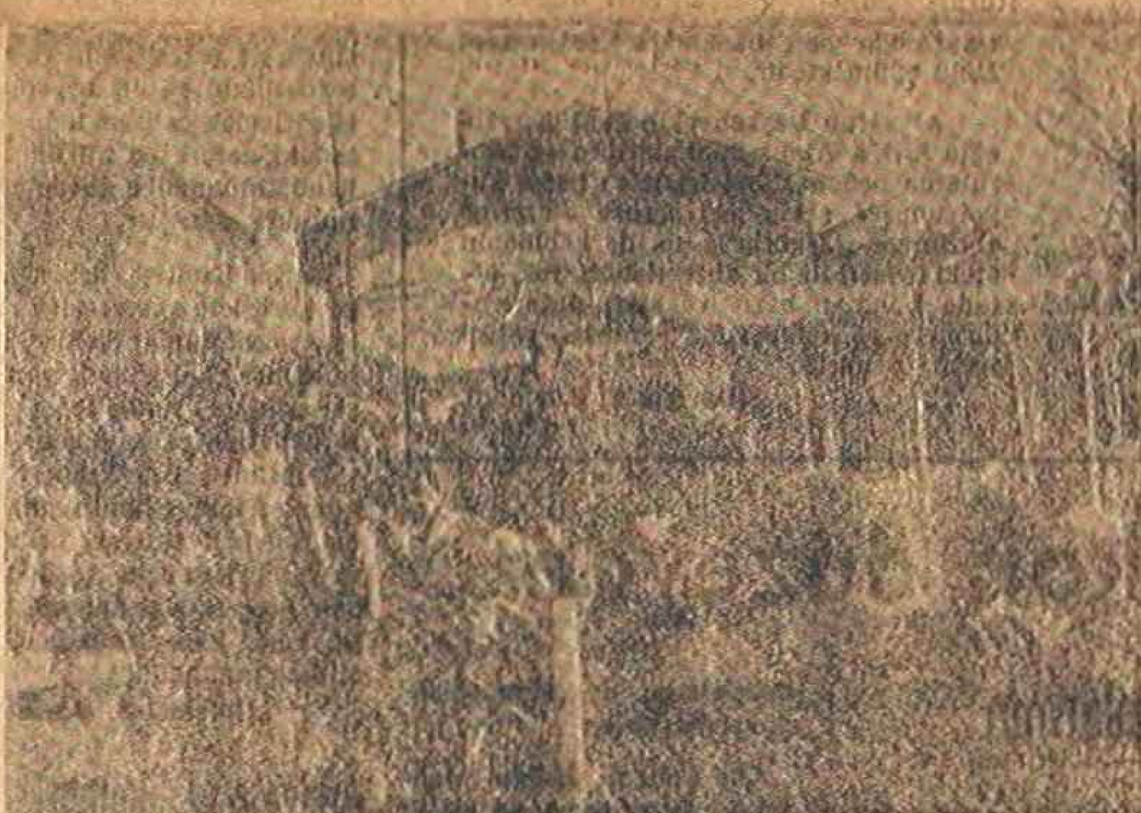
SSCB'de bazı çeşit malların yetmediğine, bazı malların niteliğinin tatmin edici olmadığına işaret ediliyor. Bu, doğrudur. Ülkemizde işsizlik yoktur, halkın gelirleri durmadan artıyor. İnsanların tıp yardımına para harcamalarına ihtiyaç yoktur. Bu harcamaları devlet öder. Ulaştırma ücretleri ve ev kirası pek düşüktür. Bu nedenle insanlar tüm paralarını mağazalarda harcamak isterler. Büyük ve durmadan artan talep yüzünden üreticiler Batı meslektaşlarına oranla malların niteliğine daha az önem verirler.

Bilindiği gibi, Sovyet ekonomisi elbise, palto ve ayakkabı modelinden daha çetin sorunlar çözüyordu. Piyasa'doluncа müşteri üreticiye daha büyük «baskı» yapacak ve üretici de buna dikkat etmek zorunda kalacak. Buzdolabı, çamaşır makinesi, televizyon, saat ve önceleri hiç bir şeye bakmadan hemen satın alınan başka malların piyasalarında böyle bir şey görüyoruz.

Tabii başka problemler de var. Sibirya ile Uzak Doğu'nun geliştirilmesi kolay bir iş değildir, bilimsel-teknik devriminin yönetiminde de çözülmesi gereken birçok çetin sorunlar var, yeni ihtiyaçlara göre gençlerin yetiştirilmesiyle ilgili problemler de var. Adı geçen «Sovyetoloji» uzmanları bu problemlerden bahsetmiş olsalardı, bunlara itiraz etmezdik. Fakat bizi bunalım ve iflas tehdit ettiği iddia edildiği zaman, tabii biz bizzat Batı gazetecilerinin «sovyetoloji» uzmanlarına sordukları şu soruya katılıyoruz: «SSCB'ni iflas bekliyor diyorsunuz, oysa bu ülke gelişiyor...

Prof. Aleksandr Birman
APN

PİYASADA 35 LİRA OLAN PİRİNÇ BELEDİYECE 20 LİRADAN SATILINCA VANLILAR TANZİM SATIŞ MAĞAZASI'NA HÜCUM ETTİLER

Piyasada 35 lira olan pirinci tanzim satış mağazasından 20 liradan alabilmek için kuyrukta bekleyen Vanlı yurttaşlar. (FOTO: ABC)

Van, (ABC) — Serbest piyasada 35 liradan satılan pirinci tanzim satış mağazası halka 20 liradan verince halk, adeta mağazaya hücum etmiştir.

Tüm gıda maddelerine yapılan son zamlardan sonra artık herşeyin ucuzunu aramak zorunda olduklarını söyleyen Vanlı yurttaşlar bu nedenle ucuz pirinci görünce tanzim satış mağazasının önünde saatlerce beklemişlerdir.

Vakitlerinin çoğunu kuyruklarda geçirmek zorunda olduklarını belirten Vanlı yurttaşlar« Son yapılan petrol zammından sonra piyasa korkunç denecek kadar yükseldi. Yapılan zamların çoğu, esnaf ve ticaret mensubu kişilerin yaptığı suni zamlarla iki katına çıkmaktadır. İşte bu ortamda bir kuruş daha ucuza mal alabilmek için devamlı kuyruklarda bekliyoruz» demişlerdir.

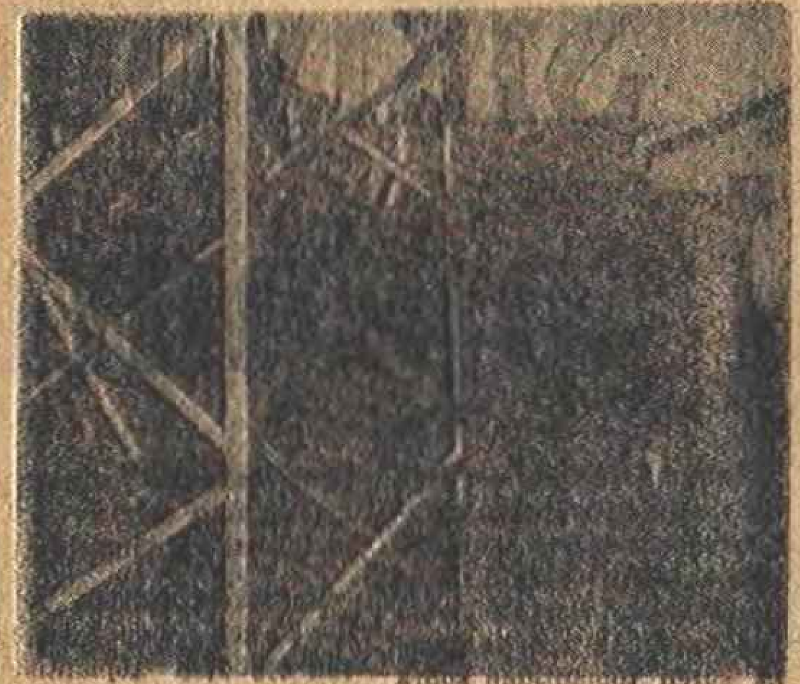
5 yıldır aranan katil dağda uyurken yakalandı

Siirt, (ABC) — Beş yıl önce Siirt'in Baykan ilçesinin Ulaştı köyünde meydana gelen olayda merkebini tarlasında otlattığı için komşusu Rüstem elli'yi tabanca ile öldüren Eşref Hatunoğlu dağda uyurken jandarma müfrezeleri tarafından yakalanmıştır.

Rüstem Zelli'yi öldürdükten sonra 5 yıl dağda kalan katilin yanında bir adet piyade tüfeği ile 145 mermi, bir de pusula bulunmuştur. Jandarma tarafından Baykan ilçesine getirilen Hatunoğlu adalete teslim edilmiştir.

DÖRT BİR YÖREDEN

KISA KISA

Emet'in Yağcık köyüne elektrik verecek şalter indirilmeden önce kurban kesilirken. (FOTO: ABC)

Emet'in Yağcık köyü elektriğe kavuştu

Emet, (KÜTAHYA) (ABC) — Kütahya'nın Emet ilçesine bağlı Yağcık köyü parlak bir törenle elektriğe kavuşmuştur.

Yapılan törene TEK 18. Bölge Müdürü Ahmet Şerbetçi, Emet Kaymakam Vekili Sami Cansu, Kütahya Bayındırlık Müdürü, Orman Bölge Müdürü, orman şefleri, çevre köy muhtarları, yöredeki ilçe ve kasaba belediye başkanları katılmışlardır.

Açılış konuşmasını ilçe kaymakam vekili Sami Cansu yapmış, «İlçemizin bir köyünü daha ışıklandırdığımız için gurur duyuyoruz. Diğer köyleri de ışıklandırmak için elimizden geldiği kadar çalışacağız» demiştir.

Daha sonra söz alan TEK 18. Bölge Müdürü, Şerbetçi, başarılı bir çalışma ile Yağcık köyünü kısa sürede elektriğe kavuşturduklarından dolayı sevinçli olduklarını belirterek «Amacımız her ay bir köyü elektriğe kavuşturmaktır. Son 10 ay içerisinde yöredeki 13 köyü elektriğe kavuşturduk» demiştir.

Bakliyat piyasası durgun

İstanbul, (ABC) — Fiyatların gerilemesinden sonra İstanbul'a bakliyat gelirinde önemli ölçüde yavaşlama olmuştur.

İlgililer bakliyat alım satımlarının küçük küçük partiler halinde sürdürüldüğünü, yeni ürün bekleyişi nedeniyle büyük büyük miktarlardaki alımlara girilmediğini söylemektedirler.

Tüm kış boyunca fiyatların yüksek düzeyde olması, çeşitlerin az olmasına bağlanmasına karşılık, yeni ürün dönemine girildiği şu sıralarda önemli ölçüde bakliyat stokunun kaldığı belirtilmektedir. İlgililer, 1978-79 üretim tüketim miktarlarının doğru tahmin edilmediğini bu nedenle stok edilen çok miktarda ürünün pazara çıkarılmadan bekletildiğini öne sürmüşlerdir.

Fiyatlardaki artışın durması ve tüketimin kısmen düşmesiyle bakliyat stoklarının pazara çıkarıldığını belirten piyasa çevreleri, bundan sonra da fiyatların gerileme gösterdiğini, fiyatlarda bir miktar daha düşme olabileceğini ifade etmişlerdir.

Yeni ihracat rejiminde serbest bölgelere ağırlık verildi

İstanbul, (ABC) — Bugünlerde açıklanması beklenen 1979 yılı yeni ihracat rejiminde serbest bölgelere ağırlık verilmiştir. İhracatta Ticaret Bakanlığı'nın tek merci olacağı yeni rejim esaslarında «Serbest Bölgeler»in dış ticaret ödemeler dengesinde düzenleme sağlayacağı öne sürülmüştür.

Ticaret Bakanı Teoman Köprülüler'in başkanlığında 1979 ihracat rejimiyle ilgili olarak sürdürülen çalışmalarda Edirne, Trabzon, İzmir, İskenderun, İstanbul, Adana, Ağrı hudut kapılarında «sınır ticareti»ne dayalı olarak geliştirilecek serbest bölgelerde her türlü ihtiyaç tüketim malları satılacaktır.

İstanbul Ticaret ve Sanayi Odası ile işveren ve sanayici kuruluşlarının yeni ihracat rejimiyle ilgili görüşlerini değerlendiren Ticaret Bakanı Teoman Köprülüler, ihracatçıyı korkutan Türk Parasını Koruma Yasası'nın ihracat ile ilgili tebliğlerinin günün şartlarına uydurulması çalışmalarında bulunmaktadır. 1979 ihracat ile ilgili tebliğlerinin günün şartlarına uydurulması çalışmalarında bulunmaktadır. 1979 ihracat rejiminde sürat ve kolaylık sağlanırken transit ticaretinin döviz kazandırıcı niteliği gözönüne alınmış, transit ticaretinde konu olan mallara Türk Menşe Şahadetnamesi verilebilmesi olanakları araştırılmış, ve ihracatta olduğu gibi transit ticaretinde de tüm vergi, resmi ve harçlardan istisna edilmesi karar altına alınmıştır.

Tüccarın daha önceki şikayetlerinde ortaya koyduğu fiili ihraç tarihinden 45 içinde dövizin yurda getirilmesi süresinin de eskiden olduğu gibi tekrar 90 güne yükseltileceği yeni rejimle ortaya konulacaktır.

SİNEMALAR

Beyoğlu

11.00 - 12.35 - 13.30 15.20 - 16.25 - 17.55 - 19.20 - 21.15
- DÜNYA: (46 63 61) Çingene 12.00 - 14.15 - 16.30 - 19.20 - 21.15
- FİTAŞ: (49 93 61) Ilık Vücutlar 12.00 - 14.15 - 16.30 - 19.20 - 21.15
- EMEK: (44 84 39) Tehdit 12.00 - 14.15 - 16.30 - 17.45 - 21.15
- ELHAMRA: (44 22 36) Sarı Emanuel - Hong Konglu Baba 11.00 - 21.00
- LALE: (44 35 95) Güneşli Bataklık 12.00 - 14.45 - 16.30 - 18.45 - 21.15
- SES: (45 24 16) Kızgın Savaşçı - Günah Meleği; 11.00'den sonra devamlı
- SİNE POP: (44 24 22) Sürü
- ÜNAL: (44 93 06) Ceylan - Sarhoş 13.30 - 20.30
- YENİ MELEK: (44 42 89) Kanca 12.00 - 14.45 - 16.30 - 18.45 - 21.15
- ZAFER: (44 93 06) Ceylan- Sarhoş 13.30 - 20.30
- AS: (47 63 15) Karavan
- KONAK: (48 26 06) Üçüncü Balkan Film Şenliği 11.00 - 12.45 - 14.45 - 17.00 - 19.15 - 21.30
- İNCİ: (40 45 95) Dertli Pınar 12.15 - 14.15 - 16.30 - 18.45 - 21.30 - C. Tesi - Pazar 11.00'den sonra devamlı
- ŞAN: (40 67 92) Kaybolan Yıllar

İstanbul

- YUMURCAK: (61 01 90) Kara Çarşaflı Gelin - Aç Gözünü Mehmet 11.00 - 13.00 - 16.30 - 18.00 - 20.30
- BULVAR: (21 35 78) Sultan 11.00 - 13.00 - 15.00 - 17.00 - 19.00 - 21.00
- AYDIN: (21 35 68) Toprağın Oğlu - Bülbül Ailesi 11.15 - 20.00
- HAKAN: (23 42 33) Dertli Pınar
- KISMET: (21 17 21) Dertli Pınar
- KRİSTAL: (21 17 21) Kanca
- KARTAL: 75 21 27) (Parseller) Yıkılış - Panik
- MARMARA: (22 38 60) Krokadil 12.00 - 14.15 - 16.30 - 18.45 - 21.15
- SİNEMA SUR: (23 67 12) Ölüm Kumarı - Kadın Doktor Olunca 12.00'den itibaren devamlı
- SİNEMA 74: (72 04 44) Baba Oğul Gelin
- ŞAFAK: (22 25 13) Kanca
- ÖZLEM: (21 81 29) Astronot Fehmi - Hem Seviş, Hem Dövüş 12.00'den itibaren devamlı
- ÖZKAN: (21 81 29) Karımın Nişanlısı - 12.00'den itibaren devamlı
- NİLGÜN: (21 11 60) Kaybolan Yıllar - Şabanoğlu Şaban 13.00 - 15.00 - 17.00 - 19.00 - 21.15
- YENİ METE: (Eyüp) Şaolin - 5 Deli Pazarda 12.00 - 20.30

Kadıköy Üsküdar

- ARK: (54 02 69) Doktor Moro'nun Adası 11.00'den itibaren devamlı.
- ATLANTİK: (44 43 70) Dertli Pınar 12.00 - 14.00 - 16.00 - 21.30
- KENT: (36 96 12) Amerikan Fezer
- SİNEMA 83: (55 10 84) İyi Aile Çocuğu
- SUNAR: (33 03 84) Toprağın Oğlu
- SİNEMA 73: (53 09 97) (Cevizli) Panik - Yıkılış

TİYATROLAR

- ALİ POYRAZOĞLU KORHAN ABAY TİYATROSU: (49 56 52) İsteyenin Bir Yüzü Kara Vermeyenin Zenci
- ANYAMANYA KUMPANYA: (37 80 83) Kadıköy Hakan Sineması) (Mete İnselel) Tıpkısının Aynısı (21.30)
- BAKIRKÖY HALKEVİ: Memleketimden İnsan Manzaraları Cuma: 18.30, Cumartesi - Pazar: 15.30
- DEVEKUŞU KABARE: (44 46 75) (Zeki Alasya - Metin Akpınar) Biz Bize Benzeriz
- GAZANFER ÖZCAN - GÖNÜL ÜLKÜ TİYATROSU: (46 80 91) Karımla Evleniyorum
- İSTANBUL AKADEMİK SANAT TOPLULUĞU: (33 06 18) (Sunar Tiyatrosu) Suç
- KENT OYUNCULARI: (46 35 89) Odalar
- NEJAT UYGUR: (22 41 13) Napolyon
- LEVENT KIRCA ARKADAŞ KABARE: (25 01 78) (Eski Çevre Tiyatrosu) Hayatiye Bir Hayat Ver.
- TEVFİK GELENBE TİYATROSU: (37 87 94) (Kadıköy İl Tiyatrosu) Hadi Gene İyisiniz.

ŞEHİR TİYATROLARI:

- FATİH: (36 53 80) Hitler Faşizminde Hayat-ı Hakikiye Sahneleri (21.00)
- KADIKÖY: (36 31 21) Yarın Bütün Dünya
- ÜSKÜDAR: (33 03 97) Palavra(sız) Hanımefendi (21.00)
- TEPEBAŞI DENEME SAHNESİ: Kel arkıçı Bir Vienme Teklifi (15.30)

UNCTAD 5. Dönem toplantısı başladı

Manila (ANKA) — «Birleşmiş Milletler Ticaret ve Kalkınma Konferansı» (UNCTAD) beşinci dönem toplantısı Filipinler'in başkenti Manila'da başlamıştır.

Gelişmekte olan ve gelişmiş ülkeler arasındaki uçurumun kapatılması amacıyla Birleşmiş Milletler tarafından başlatılan UNCTAD toplantıların beşincisine 159 ülkeden bakan ve uzman dü zeyinde çeşitli yetkililer katılmaktadır.

Konferans Genel Sekreteri Gamani Corea'nın oldukça iyimser olduğu bildirilmektedir. Corea, konferansın oldukça olumlu bir döneme girdiğini ve önümüzdeki günlerde bazı önemli anlaşmaların imzalanabileceğini söylediği belirtilmiştir.

...una karşılık gelişmekte olan ülkelerin, Gamani Corea'nın iyimserliğine katıldığını söylemenin zor olduğu siyasi gözlemcilerce ifade edilmektedir. Gelişmekte olan ülkeler, batı ülkelerinin kendilerine yaptıkları yardımların oldukça yavaş bir biçimde aktığından şikayet etmektedirler. Ayrıca bazı gelişmiş ülkelerin, yeni bir himayecilik uygulamasına girişmeleri de gelişmekte olan ülkelerce eleştirilmektedir.

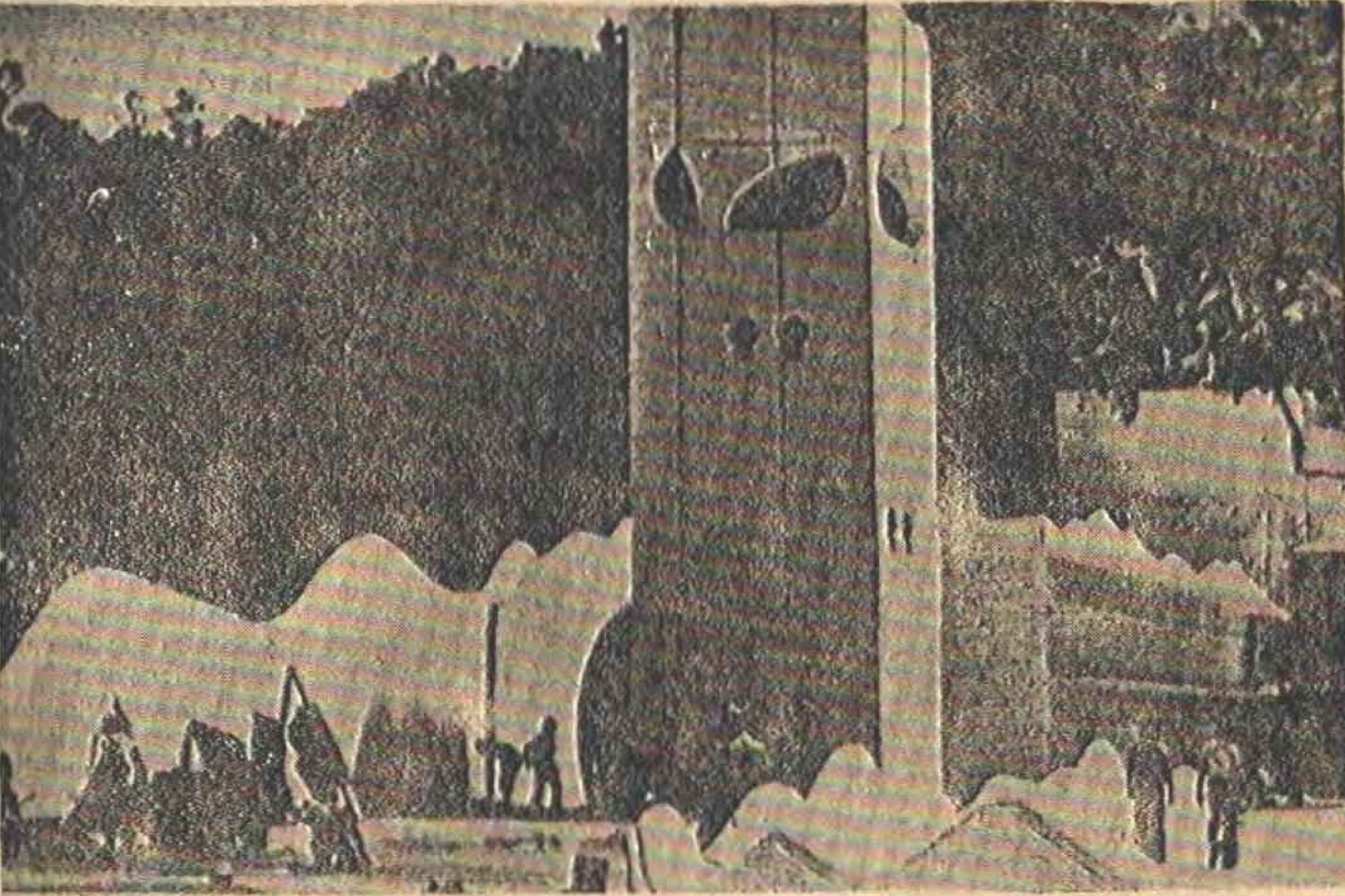
Waldheim Filipinler'de

Manila, (A.A.) — B. M. Genel Sekreteri Kurt Waldheim 3 günlük resmi bir ziyarette bulunmak üzere Filipinliler'in B. kenti Manila'ya gelmiştir.

Manila havalimanında Filipinler Devlet Başkanı Ferdinand Marcos tarafından karşılanan Waldheim, B.M. Ticaret ve Kalkınma Konferansı'nın (CNUCED) toplantısında bir konuşma yapacaktır.

B. M. Genel Sekreteri, Filipinler Devlet Başkanı Ferdinand Marcos ve Dışişleri Bakanı Carlos Romulo ile ayrı ayrı yapacağı görüşmelerde, Çinhindinde meydana gelen son siyasal gelişmeler ve bu gelişmeler karşısında B. M. Güney Doğu Asya Örgütü'nün (ASEAN) oynadığı rol konusunda incelemeler yapacaktır.

Waldheim, Filipinler ziyaretini tamamladıktan sonra burada Endonezya'ya daha sonra da Malezya'ya gidecektir.

ŞAH MEKSİKA'YA MI YERLEŞECEK?

RIZA PEHLEVİ'NİN KIZKARDEŞİNİN MEKSİKA'DA ACAPULCO'DA LÜKS BİR KONUT SATIN ALMASI, PEHLEVİ'NİN MEKSİKA'YA YERLEŞECEĞİ GÖRÜŞÜNÜ ORTAYA ÇIKARMIŞTIR. AMERİKALI BİR SİNEMA YILDIZINDAN SATIN ALINAN KONUT YENİDEN DÜZENLEMEYE TABİ TUTULMAKTADIR.

Batı Sahra sorunu çözümüne yönelik çabalar hızlanıyor

Madrit - Rabat (ANKA-DPA) — Batı Sahra sorununun çözümüne yönelik çabaların hızlandırıldığı, bu amaçla Moritanya Başbakanı Ahmed Ould Busseif'in Madrid'de, Afrika Birliği yöneticilerinin ise Rabat'ta konu ile ilgili temaslarda bulundukları bildirilmektedir.

Bilindiği gibi, İspanya'nın Batı Sahra'dan çekilmesi üzerine Fas ve Moritanya Sahra'yı aralarında bölüşmüşler, bu eyleme karşı çıkan Polisaryo Gerillaları ise Sahra'nın bağımsızlığı için her iki ülkeye karşı mücadeleye başlamışlardır.

Moritanya'da meydana gelen hükümet değişikliğinin ardından, Moritanya, Polisaryo Gerillalarına karşı tek taraflı ateş-kes ilan ettiğini açıklamıştı.

İspanya'da Sahra sorununun çözümü ile ilgili temaslara başlayan Moritanya Başbakanı Albay Ahmed Ould Busseif, İspanya'ya gelmeden önce Fas'ta konu ile ilgili temaslarda bulunmuştu. Fas'ın Fez kentinde Kral Hasan ile görüşmeler yaptıktan sonra Fransa'da Valery Giscard D'Estaing ile de de görüşen Busseif, Madrid'e gelişinde İspanya Başbakanı Adolfo Suarez tarafından karşılanmıştır.

Adolfo Suarez'in geçtiğimiz hafta, Batı Sahra'nın bağımsızlığı için savaşan Polisaryo Gerillalarını destekleyen Cezayir yetkilileri ile görüşmeler yaptığını hatırlatan siyasi gözlemciler, tüm çabaların Batı Sahra sorununun çözümüne yönelik olduğunu öne sürmektedirler.

Öte yandan, Afrika Birliği Sahra Sorunu Komitesi Ortak Başkanı olan Nijerya Devlet Başkanı General Olusegun Obasanjo ve Nijerya Dışişleri Bakanı General Henry Adefope, Fas'ta Sahra sorununun çözümü ile ilgili görüşmeler yapmaktadırlar.

Basra Körfezi ülkelerinde çalışan işçilerin yüzde 40 - 60'ı göçmen

MANAMA, BAHYERN, (ANKA)

Basra Körfezi ülkelerinde çalışan işçilerin yüzde 40 ile 60'ının göçmen işçiler oldukları bildirilmiştir.

Petrol ihraç eden Arap ülkeleri örgütü (OAPEC) tarafından hazırlanan bir raporda bölgede çalışanların özellikle Mısır'dan geldikleri kaydedilmiştir. Raporda, Mısır'ın çalışma çağındaki nüfusunun yüzde 10'unun körfez bölgesine yerleştikleri bildirilmiştir.

Raporda, ayrıca İran'dan bölgedeki Arap emirliklerine gelerek çalışanların sayısının da oldukça yüksek olduğu kaydedilmiştir.

Carter'in güvenlik görevlileri silahlı bir kişiyi yakaladı

Los Angeles (A.A.) — ABD Başkanı Jimmy Carter Los Angeles'te bir konuşma yaptığı sırada, silahlı bir kişi başkanın güvenlik görevlileri tarafından yakalanmıştır. Güvenlik görevlileri yakaladıkları silahlı kişinin kimliğini açıklamak istememişler ve Başkan'a karşı bir suikast girişiminden kuşku duyulduğu için anılan kişinin tutuklandığını belirtmişlerdir.

35 yaşlarında ve uyuşturucu müptelası olan kişinin üzerindeki sil... ...mi olup ... ele geçen silâhın genellikle spor yarışmalarında kurusıkı patlatmakta kullanılabileceği belirtilmiştir.

Başkan Carter'ın Los Angeles'te «Cinci De Mayo» şenliklerine katıldığı sırada meydana gelen olayın çok kimse tarafından duyulmadığı ve şenliklerle ilgili programda bir aksama olmadığı belirtilmiştir.

Güvenlik sözcüsü Jack Wagner, bu tür olaylarda güvenlik görevlilerinin kuşku duydukları herkesi yakaladıklarını bildirmiştir.

Öte yandan, Los Angeles'te bulunan Carter, bu arada, Kalifornia Tıp Fakültesi Hastanesinde yatan Amerika'lı aktör John Wahne'ı ziyaret etmiştir.

Wayne'ı ziyaret ettikten sonra bir açıklamada bulunan Carter, aktörün moralinin iyi olduğunu kaydetmiş, kendisiyle azıcık şakalaştığını söylemiştir.

Carter, Wayne'ı ziyaret ettikten sonra Washington'a dönmek üzere Los Angeles'ten ayrılmıştır.

Fransa Irak'a 100 mirage savaş uçağı satıyor

Paris (ANKA - DPA) — Irak'ın Fransa'dan arasında 100 mirage F-1 savaş uçağı bulunan çeşitli silahlar almasına ilişkin anlaşmanın yakında imzalanacağı bildirilmektedir.

Irak Savunma Bakanı Adnan Khairallah'ın bir süre önce Fransa'ya yaptığı ziyaret sırasında, ülkesinin, Fransa'nın yeni geliştirdiği «Mirage 2000» uçakları ile ilgilendiğini ve yüklü bir sipariş vermek istediğini söylediği öne sürülmüştü. Khairallah'ın ziyareti sırasında ayrıca, değeri «milyarlarca frank» olan tanklar, savaş gemileri ve çeşitli silahlar almak üzere de temaslar yaptığı bildirilmiştir.

Fransa'nın şu anda Irak ordusuna, helikopterler, tanklar ve tanksavar füzeleri sağladığı belirtilmiştir.

Carter'in kardeşinin Libya ile ilişkileri konusunda FBI kovuşturması devam ediyor

Atlanta (ANKA — ABD Başkanı Jimmy Carter'ın kardeşi Billy Carter'ın Libya ile ilişkileri konusunda Federal Soruşturma Bürosunun (FBI) açtığı kovuşturmanın davet ettiği bildirilmiştir.

FBI'ın Billy Carter'ın geçen yıl Libya'ya yaptığı gezi ile ilgili olarak bir emlakçının bilgisine başvurduğu ve kendisine bazı sorular yönelttiği belirtilmektedir.

Tom Jordon adındaki emlakçının, Billy Carter'ın Libya gezisinde aracı rolü oynadığı ve kendisine bu gezide eşlik ettiği belirtilmektedir.

Bilindiği gibi Billy Carter, Libya gezisinden sonra Mısır ve İsrail aleyhinde, Libya yanlısı demeçler vermiş, bazı çevrelerin tepkisini çekmişti.

Karamanlis, partisinin komşularıyla iyi ilişkiler kurma kararında olduğunu söyledi

Atina (ANKA-DPA) — Yunanistan Başbakanı ve «Yeni demokratik parti» lideri Konstantin Karamanlis, partisinin Balkan ülkeleri arasındaki dayanışmanın güçlendirilmesi ve Yunanistan'ın Arap ülkeleri ve komşuları ile iyi ilişkiler kurmasından yana olduğunu söylemiştir.

Yeni Demokratik Partinin kongresinde konuşan Karamanlis, partisini «gerici ve sağcı olarak» niteleyenlere çatarak, «her türlü totaliter rejime karşıyız» demiştir. Karamanlis partisinin «Radikal Liberal» olduğunu, yerinin ise «geleneksel liberalizm ile demokratik sosyalizm arasında» olduğunu söylemiştir.

Yunanistan Başbakanı Karamanlis, partisinin Balkanlar'da çok yönlü işbirliğinin geliştirilmesinden yana olduğunu, bunun ise bölge halkları ve ülkeleri açısından çok yararlı bir gelişme olduğunu belirtmiştir.

SSCB'de köy sağlık servisi

(Dünden devam)

KÖY BÖLGE HASTANESİ

Köy bölge hastanesi, köy sağlık servisinin ikinci önemli halkasıdır. Çoğu halde bu hastaneler meskûn yerlerinde açılır, 3-5 bin kişinin yaşadığı birkaç köye servis yapar. Bölge hastanesi aynı zamanda 25-75 hastayı tedavi edebilir.

Örneğin Kırgızistan Cumhuriyetinin Susamır bölge hastanesinde 5 hekim bu arada terapi, şirürji ve pediatri uzmanları, dişçi, göz, hekimi ve 30 kadar hemşire, sağlık memuru ve ebe çalışırlar. Burada başlıca tıp dallarında yardım gösterilir.

Köy hekimleri sadece tedaviyle uğraşmaz, hastalıkları önlemeye de çalışırlar. Bu maksatla sık sık ve sürekli zaman hastalıklara tutulan insanlara, bundan başka sıhhatleri yerinde olanlara da örneğin makinist, hayvancı ve besin sanayiide çalışanlara tıp muayenesi yaparlar. Hastane hekimleri ebe-sağlık noktalarının bulunduğu yakın kasabalara gelip burada hastaları kabul ve tedavi eder, sağlık memuru ve ebelere, hastalara neler yapmak gerektiğini ayrıntılarıyla anlatırlar. Köy bölge hastanesi çoğu halde birkaç ebe-sağlık noktasına servis yapar, çobanlar, makinist ve zooteknisyen uzmanları Örneğin Susamır hastanesi 8 noktaya servis yapar. Fakat yazın vadilere hayvan sürüleriyle çobanlar, makinist ve zooteknisyen uzmanları geldiği zaman daha birkaç nokta açılır.

Son zamanlarda bazı cumhuriyet ve illerde köy bölge hastanelerinin sayısı azaldı. Çünkü köylerde sağlık servisinde nitelik değişiklikler oldu. Örneğin meskûn yerleri birbirine yakın ve birbiriyle çok iyi yollarla bağlı olan Baltık boyunda birçok bölge köy hastaneleri polikliniklere çevrildi. Polikliniklerde hekimler hastaları kabul ve tedavi eder, buradan ebe-sağlık noktalarına gidip muhtaç olanlara tıp yardımı gösterirler. Hastanın hastanede tedavi edilmesi gerektiği zaman bu insan merkez bölge hastanesine gönderilir.

MERKEZ BÖLGE HASTANESİ

SSC Birliği'nde gerek kentlilere gerekse köylülere yüksek ihtisaslı uzmanlar tıp yardımı gösterirler. Bu işte merkez bölge hastanelerinin pek büyük yardımı dokunur.

Bu hastaneler istisnasız bütün köy bölgelerinin yönetim merkezlerinde vardır; 200-300 yatağı olan bu büyük hastanelerin her birinde en az beş özel şube, terapi, şirürji, pediatri, ebejinekoloji ve salgın hastalıkları şubeleri vardır.

Merkez bölge hastanesinin polikliniği de var. Burada uzmanlar bölge hastaneleri ve ebe-sağlık noktalarından gönderilen hastalara yardım gösterirler. Hastanenin tedavi-teşhis şubesi, kabine ve laboratuvarları var. Burada röntgen ve elektrokardiografi incelemeler, değişik tahliller yapılır (bu arada biokimya tahlilleri de), hastanenin fizioterapi kabineleri ve saire kabineleri de var.

Ciddi hastalığa tutulanlar hemen merkez bölge hastanesinin özel şubesine gönderilir.

Birçok merkez bölge hastaneleri bu arada Balaşiha hastanesi (Moskova ilinde) 15-18 branşta tıp yardımı gösterir. Sözün kısası burada kalp (kardioloji şubesinde), böbrek (nefroloji şubesinde), akciğer (pulmonoloji şubesinde), mide (gastroenteroloji şubesinde), göz (oftalmoloji şubesinde), burun ve boğaz (otolaringoloji şubesinde), endokrin hastalıkları (endoktrin şubesinde) ve alerji hastalıkları (allergoloji şubesinde) yüksek düzeyde tedavi edilir... Bundan başka özel şirürji şubeler de örneğin nöroşirürji, üroloji, kardioşirürji ve saire şubeler de var.

Gerçi bu gibi şubeleri her merkez bölge hastanesinde açmak zannedilmez ki mümkün ve gerek olsun. Bunun için bunların en büyükleri, bir gurup bölgeye tıp yardımı gösteren tıp merkezi haline getirilmiş bulunuyor.

Örneğin Dnepropetrovsk ilinin bütün 20 bölgesi (Ukrayna'da) beş tıp bölgesine ayrılmış bulunuyor. Bölge merkezlerinden birinde iyice donatılmış hastane vardır. Hastane şubelerinin temeli üzerinde bölgelerarası merkezler kurulmuş bulunuyor.

Her köylüye bulunduğu yerde gerekli tıp yardımı göstermek için birçok merkez bölge hastanelerinde seyyar kabineler açılmış bulunuyor, bu arada klinik-teşhis laboratuvarları hatta seyyar ambülanslar bile vardır. Belli günlerde bunlar değişik köyleri özellikle bölge hastanesi ya da sadece ebe-sağlık noktaları bulunan köyleri gezerler. Köylüler bölge hastanelerinden doktorlara seve seve müracaat ederler.

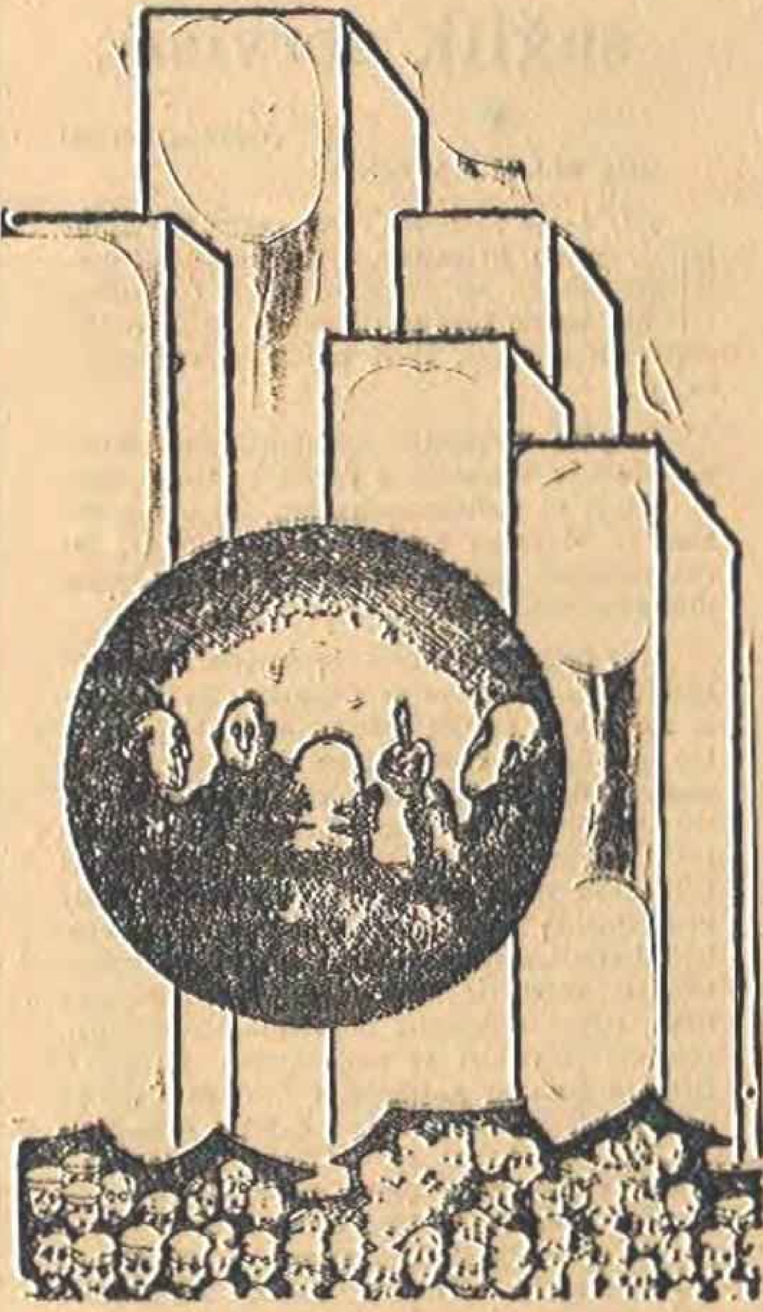
SON HALKA

İl (eyalet, cumhuriyet) hastaneleri köy sağlık servisinin son halkasıdır. 600-800-1000 ve daha fazla insana tıp yardımı gösteren bu müesseseler büyük kentlerde, il (eyalet veya cumhuriyetlerin) yönetim merkezlerinde bulunuyor. Bu hastanelerde her çeşit özel tıp yardımı gösterilir ve her tıp dalından uzmanlar çalışır. Birçok il hastaneleri nezdinde tıp enstitüsü ve fakültelerin ve üniversitelerin klinikleri ve tıp okulları açılmış bulunuyor. Tıp okullarında köyler için ebe, sağlık memuru ve hemşire yetiştirilir.

Her il hastanesinin emrinde kanatlarında kızılhaç işareti olan uçak ve helikopterler vardır. Bu uçak ve helikopterlerle tıp uzmanları, ülkenin en ücra köşelerine gelip muhtaç olanlara tıp yardımı gösterir. Oraya gerekli cihaz ve ilaçlar da ulaştırılır.

SSC Birliği'nde köylülere tıp yardımı gösteren sisteme, 1978 yılının Eylül ayında Alma-Ata kentinde yapılan ilk tıp yardımı uluslararası konferansın delegeleri pek yüksek değer vermişlerdi.

BELGESEL / BİR SEMİNER

YEREL YÖNETİM VE GÜÇ YAPISI

~ seminer ~

Belediye Sorunlarına Temel Bir Yaklaşım

(Dünden devam)

Diğer kuruluşlarda da bu aynı sessizlik ve verimsizlik ortak bir nokta olarak göze çarpmaktadır. DPT' de bazı kişisel incelemelerin dışında herhangi bir bilgi yoktur. İller Bankası çok önemli bir bilgi kaynağı olmasına rağmen, kendi alanında bir kapalı kutu olmaya özen gösteriyor. Çünkü, İller Bankası verileri «siyasi» bakımdan çok duyarlıklı bir bölgedir. Üniversitelerimizin ve diğer yüksek öğretim kuruluşlarımızın (örneğin TODAİE) durumu da ortadadır. Çalışmalar daha çok akademik mnografiler biçiminde, bulunabilen verilerden vararlanılarak yapılmaktadır. İstatistik üretmeye yönelik bir çaba gösterilmemektedir.

Bu durumda Türk İdareciler Derneğinin «Belediyecilik» araştırması, öncelikle veri üretmeye yönelik bir çalışmaya dönüştü. Örnek 100 belediye bazında 5 yıllık (1970-74) kesin hesaplar, belediyelerin ve Sayıştay'ın arşivlerinden toplanarak komputere verildi. Bu belediyeler 100 bin nüfus ve ötesinde kitlenin tamamını almaktadır. Başka bir deyişle, Türkiye Belediye nüfusunun % 40 kadarını ve belediye harcamalarının da yarısından fazlasını kapsamaktadır. Sekiz coğrafi bölgede yedi belediye tipolojisini (10 bin ve aşağı, 10-25 bin, 25-50 bin, 50-75 bin, 75-100 bin, 100-500 bin ve 500 bin üstündeki nüfuslar) kapsayan örnekleme küçük tipolojilere doğru indikçe temsil yeteneğini azaltmaktadır. Tam temsil için alt basamağın 300'e yakın örnek alması gerekmektedir. Zaman kısıtlaması ve araştırmanın Büyük ve Orta Belediyede «odaklanması» nedeniyle, çalışma bu 100'lük örneklemeye oturtuldu. Bu örneklemeye ek olarak 100'ün üstünde belediye işletmesinin de 5 yıllık kesin hesaplar bu veriler üzrine «bindirilecektir.» Üçüncü tabakada merkezi hükümetin ve KİT'lerin beldeye yaptıkları yatırımlar, belde için ürettikleri mal ve hizmetler bir akım şeması (flow of fund) içinde hesap edilecektir. Bütün bu veriler, başlıca, belediye gelirleri, giderleri ve fonksiyonlarının bölgelere ve tipolojilere göre özelliklerini zaman içindeki değişmeleri, nisbi ağırlıkları, işletmelerin kâr ve zarar durumlarını cari ve sabit fiyatlarla ve oransal olarak belirleyecektir. Fonksiyonların moneter ifadelerine fizik ifade ve değerlendirmeler eklenmektedir. Ancak bu araştırmanın bir şehircilik çalışması olmadığı, fizik ve bölge planlaması sorunlarını araştırmadığı burada belirtilmelidir. Bu disiplinlerden, araştırmanın gerektirdiği ölçüde yayarlanılmaktadır.

Belediyeyi fonksiyonları, ilişkileri, tipleri vb. her açıdan «sayısal» olarak tanımlayan bir «kantitatif analiz» bölümü, projenin 1/3'ünü oluşturmaktadır. Bugünkü belediyeyi, tarih içindeki evrimini (özgeçmişini) bilmedikçe anlamak olanaksız. Bu nedenle, «Türkiye'de Belediyeciliğin Evrimi» ayrı bir ekip tarafından araştırılmıştır. Araştırılmıştır diyorum; çünkü, Dr. Tekeli'nin 1923/73 arasında ortaya çıkan belediyecilik yaklaşımları ve uygulamalarının sosyo-politik nedenlerinin bir sistematik içinde ortaya çıkarılması bu alanda temel bir tarih araştırması olarak benimsenecektir. Tarih bölümü, 1925'ten bu yana bulunabilen temel tarihi serilerin bütününü içermektedir.

Doğal olarak, belediyeyi ve sorunlarını tarih içinde ve günümüz koşullarında belirlemenin bir amacı olmalıdır. Bu amaç yeni bir «belediye ya da kent yönetim modeli»nin araştırılmasıdır. Projenin üçüncü bölümü politik-yönetsel modeli araştırmaya yönelmiştir.

Belediyenin merkezi hükümetle ve her düzeydeki politikayla ilişkileri, görev bölüşümü, kaynak dağılımı mekanizmaları normatif çerçeve dışında, mümkün olduğu kadar kantitatif biçimde ele alınmaktadır. Örneğin, «idari vesayet», bu vesayetin argümanlarından biri olan «merkez temsilcisinin vali ya da kaymakam kalıcı, yerel yönetimin başının gidici» olması biçiminde formüle edilebilen bir hipotez test etmektedir. Bir başka çalışma da İçişleri Bakanlığının temel gözetim aracı olan Mülkiye müfettişlerinin teftiş layihalarının yıllara, konulara ve kanun maddelerine göre frekans analizine ayrılmıştır. Böylece, merkezi idarenin belediyelerle hangi konuda ve neden «sürtüştüğünü» çıkarmamız mümkün olmaktadır, idari vesayet iyidir ya da kötüdür diye süregelen tartışmayı daha somut koşullarda, bir yönetsel modele yaklaşacak biçimde geliştirmektedir.

İktisat terimleriyle bir kaynak dağılımı olan «mali tevzin» sorunu, kuşkusuz, merkeze yerel yönetimin «görev dağılımına» dayanmalı, bu fonksiyonların hangi örgüt yapısı içinde en etkin ve ekonomik olarak gerçekleştirileceği kararından sonra ortaya çıkacak finans yükünün kaynağı araştırılmalıdır. Aksi halde, belediye gelirleri «azdır-çoktur», şu gelir tahsis edilmeli bu gelir bırakılmalı biçiminde fazla anlamlı ve verimli olmayan bir tartışma düzeyine girilir. Ancak, takdir edilir ki, «belediyenin fonksiyon setini tanımlamak» merkezi yönetimin de «fonksiyon setini» tanımlamaya ve bir anlamda da Türkiye'nin genel yönetim modelini kararlaştırmaya dayanır. Bu genel model çerçevesinde çalışırsa, köy-kent kasaba ve bölge yönetimleri için yeni kavramlar geliştirmek kaçınılmaz oluyor. Bu da Türkiye'nin sosyo-politik-ekonomik yapısı ve dengeleriyle ilişkilidir. Belki bu model içinde belediye ve valiliği ortadan kalkacak, yeni bir «kent yöntim birimi» ile belli bir bölgede kentler-arası ve kent-merkez, kent-köy ilişkisini planlayacak «koordinatör valiler» doğacaktır. İmparatorluğun «İdare-i Umumiyeyi Vilayet Kanunu»nün bazi madelerinin (İl zel İdaresi)de geleceği bu model içinde kararlaştırılabilir.

Türk İdareciler Derneği «Belediyecilik Araştırması»nın genel yöntemi yukardaki gibidir. Bu proje tüm beleiye konularını ele almak ve sorunları çözmek gibi bir amaç da gütmüyor. Fakat, bundan sonraki tantitatif yaklaşımların belkemiğini oluşturmak ve benzer araştırmaları kamçılamak gibi bir etkisi, belki de elde edeceği sonuçların en yararlısi olacaktır. Bu araştırma, aynı zamanda, kantitatif bir yklaşımın tarih ve ekonomi politikle uyştufulmsaı deneyinde ileri bir atlım sayılabilir. En iyisi araştırmanın gün ışığına çıkmasını beklemek ve kamuoyumuzun eleştirileri öğrenmektir.

Uluslararası sendikal hareket ve Türkiye

— 4 —

Çarlık Rusya'sında sendikal örgütler son derece güç koşullar altında faaliyet sürdürmeye çalışıyorlardıö 1907 yılı başında Rusya'da 245 bin kadar üyeyi kapsayan 652 sendikal örgüt vardı. Sendikal örgütlerin üye sayısı 1917 yazında 1,5 milyonu, Oktobr Devrimi arifesinde 3 milyonu buluyordu.

Oktobr Devriminin önderi Lenin, Marksçılığı çeşitli düzeylerde geliştirirken, proletarya partisinin ve yığın örgütlerinin örgütlenme biçimleri ve taktikleri üzerinde özellikle duruyor ve yol göstericilik yapıyordu. «Ne yapmalı?» adlı büyük yapıtında, işçi sınıfı devrimcilerinin sendikaların kurulması için yoğun çaba harcamaları gerektiğini vurguluyordu. Marka'ın ve 1. Enternasyonal'in bu konudaki doğru saptamaları teorik ve pratik olarak zenginleştiren Lenin, meslek örgütlerinin yalnızca ekonomik savaşımını geliştirme açısından değil, aynı zamanda devrimci örgütlenme için değerli bir alan oluşturmaları açısından da, sendkaları son derece yararlı örgütler olarak nitelendiriyordu.

1918 yılının Ocak ayında Rus sendikalarının ilk kongresi toplandı ve sendikaların Merkez Konseyini seçti. Kongrede, diğer ülkelerin sendikalarıyla ilişkiler kurulması da alınan kararlar arasındaydı. Kararda, uluslararası sendikal örgütün yeniden kurulmasından söz ediliyordu. USF yöneticilerine bu yolda çağrı yapıldı.

1919 yılının Mart ayında Komünist Enternasyonal (Komintern) kuruldu. 1920 Haziran, Temmuz aylarında ikinci konogresi toplantı. Bu Kongreye katılan bazı sendikacı militanlar (Sovyet, Fransız, İtalyan, İspanyol, Bulgar, Yugoslav, Gürcü) ayrıca bir konferans düzenlediler ve bir bildiri yayınladılar. Bildiride şu görüşler yer alıyordu:

1 — Sendikalarda tarafsızlık sınıf uzlaşmacılığına götürür. Tarafsızlık yanlısı sendikalar, uzun yıllar boyunca kapitalizme hizmet etmişler ve işçilerin kesin kurtuluşunu geciktirmişlerdir.

2 — Uluslararası Sendikaar Federasyonu (USF) yöneticileri kitleleri ngüvenini yitirmiştir. USF, eylemi ve programıyla, proletar kitleleri başarıya ulaştırmaktan uzaktır.

3 — Ancak, USF'ye üye örgütlerde bulunan öncü unsurlar, kitlelerden yalıtlanmamalıdır.

4 — USF örgütlerinde yoğun çalışma sürdürülmelidir.

Konferans, sendikal hareketin dönüşümü amacıyla bir uluslararası eylem komitesi kurmaya karar verir. Komite, «Meslek ve Sanayi Sendikaları Uluslararası Geçici Komitesi» adını alır.

3. Enternasyonal (Komünist Enternasyonal), çeşitli ülkelerde işçi sınıflarının en bilinçli unsurlarının katılımıyla komünist partilerinin kurulmasına önayak olur; opörtünizm, güçten düşer, yalıtlanır, partilerin Marksçı-Leninci çizgisi belirginleşir. Genis işçi yığınlarıyla bütünleşmeye başlayan komünistler sendikal örgütlerde etkinlik kazanırlar. Sınıf savaşımı temelinde sendikacılı kanlayışı yaygınlaşmaya başlar.

USF anti-komünist tutumunu şiddetlendirir, USF'ye bağlı örgütlerde komünist sendikacılara karşı çok sert önlemler alınır.

Bunun üzerine, 3-19 Temmuz 1921 tarihinde Moskova'da Kızıl Sendikalar Enternasyonali'nin kuruçu kongresi toplanır.

KSE'nin programında şu amaçlar bulunmaktadır:

1 — Tüm dünya işçilerini, «kapitalizmin alaşağı edilmesi, işçilerin kurtuluşu ve proletaryanın iktidarının kurulması» amacıyla örgütlemek.

2 — Devrimci sınıf savaşımı, toplumsal devrim, proletarya diktatörlüğü fikirlerini yaymak üzere geniş bir propaganda eylemi örgütlemek ve burjuva hükümetlerinin kapitalit sistemini devirmek amacıyla kitlelerin eylemini yönetmek.

3 — Dünya Sendikal hareketini kemiren reformizme karşı savaşım vermeki burjuvaziyle işbirliğini, sınıf uzlaşmacılığını ve toplumsal barış yalanını mahkûm etmek.

4 — Dünya sendikal hareketindeki devrimci sınıf unsurlarını biraraya getirmek, USF'ye karşı savaşım.

5 — Tüm ülkelerde, işçi sınıfının savaşımını birleştirmek ve koordine etmek, devrimci eylemlere girişmek.

6 — Sınıf savaşımının önemli olaylarında uluslararası kampanyalar düzenlemek, grevci işçilere yardım etmek.

KSE'nin 1922'deki ikinci Kongresinde anarşizm ve anarko-sendikalizm mahkûm edilir. Anarko-sendikalizmi savunan örgütler KSE'yi terk etmeye başlarlar.

Her ülkedeki koşulları dikkate alan KSE taraftarları, USF üyesi sendikalarda da çalışma sürdürmektedir. 1924'te toplanan üçüncü Kongre, bazı sol sektör Alman komünistlerinin reformist sendikalardan ayrılma eğilimini şidetle eleştirir ve ihanet olarak nitelendirir.

İngiliz yeraltı maden işçilerinin 1926'daki büyük grevi sırasında KSE anlamlı bir dayanışma örneği verir. Sovyet sendikaları 11 milyon ruble yardımla bulunur. Fransa ve Almanya'da dayanışma grevleri düzenlenir. USF'ye bağlı İngiliz TUC yöneticileri ise grevi kırarlar.

KSE, savaşa karşı bir tutum izler, Asya ülkelerinde faaliyet gösterir.

KSE Genel Sekreteri Lozovski, 1926'da üye sayılarını şöyle ortaya koyar:

1 — Ülkelerdeki tek ulusal merkezler:

SSCB	6.000.000
Avustralya	400.000
Bulgaristan	40.000
Mısır	60.000
İran	20.000
Estonya	25.000

2 — «Reformist» sendikal merkezlere paralel, fakat en azından işçi çevrelerinde onlardan güçlü örgütler:

Fransız CGTU	460.000
Çin	300.000
Çekoslovakya	300.000
Java	27.000

3 — «Reformist» merkezlere oranla azınlıkta olanlar:

Almanya	150.000
Hollanda	20.000
ABD	25.000
Belçika	12.000

Bunların dışında, KSE çizgisinde davranan fakat ona üye olmayan ve «reformist» sendikalarda uğraş veren (Almanya'da 300.000) üyeler v militanlar vardır. Lozovski'ye göre toplam üye sayısı 12-13 milyon kadardır.

KSE, kendi sendikacılık anlayışını egemen kılmaya çalışırken, diğer sendikal örgütlerle eylem birliği yapma önerilerinden geri durmamıştır. Faşizmin tırmanışı sırasında, 7 Mart 1935 tarihinde KSE USF'ye daha üst düzeyde bir çağrıda bulunmuş; uluslararası sendikal harekette birliğin sağlanması için yöntemleri, biçimleri ve koşulları saptamak amcaıyla bir ortak konferans önerisinde bulunmuştur. USF bu öneriyi de kabul etmemiştir.

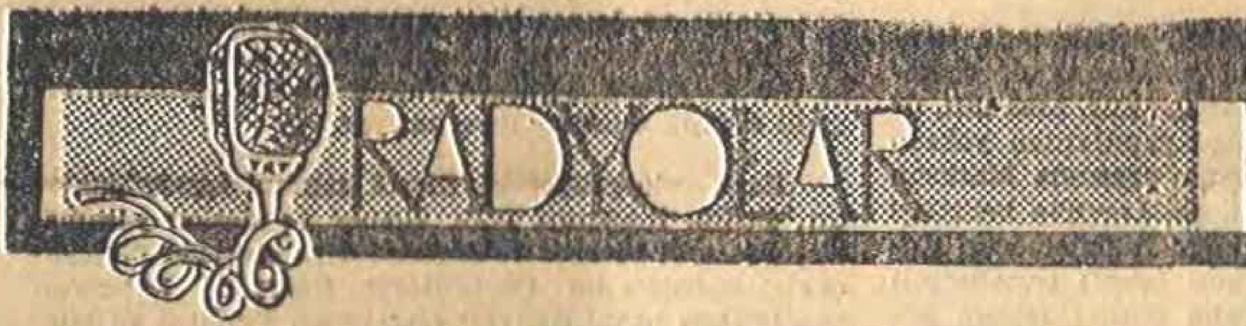
(Devam Edecek)

KOLLEKTİVİZM:

Bireyin gerek özgür gelişiminin, gerekse çıkarlarının ve gereksinimlerinin karşılanmasının yalnızca topluluk içinde ve topluluk sayesinde olanaklı olacağı görüşünde hareket eden ve bu nedenle bireyin toplumsal gelişme içindeki yerini, toplumsal ve bireysel çıkarlarla çatışmaya düşmeksizin, kendi iradesiyle olmasına çalışan teorik görüş ve pratik tavır ...

Sosyalist kollektivizm, tek başına ele aldığı bireyi mutlakalaştırma çabasında olan burjuva bireycilik'inin karşısında yer alır. Sosyalist kollektivizm, ne grubu, ne yerel topluluğu, ne de toplumun bütünlünü mutlaklaştırır; o bunların içinde tüm bireylerin gelişme tarzlarını ve olanaklarını değerlendirir. Sosyalist kolleytivizm, toplumsal tabanı bakımından, üretim araçlarının toplumsal mülkiyetinden ve karşılıklı yardımlaşma ve dayanışma ilkesiyle belirlenen sosyalist mülkiyet ilişkilerinden çıkar. Kollektivizmin tarhisel gelişmesinde ilk evre, proletaryanın sermayeye karşı yürüttüğü sınıf savaşımındaki dayanışmadır. Sosyalist kollektivizmin sosyo-ideolojik görevi ise, sosyalist toplumun gelişmesiyle birlikte, tüm bireylerin yaratıcı güçlerin özgürce gelişmesini sağlayan koşulların ve tüm gereksinimleri giderecek faaliyetlerin geliştirilip artmasını sağlayacak şekilde birey'i ve toplum'u bir uyum içine sokmaktır.

TRT-1

06.00 Açılış ve Program
05.' Türküler, Şarkılar ve Oyun Havaları
06.00 Kısa Haberler
06.02 Günaydın
07.30 Haberler
07.40 Sabahtan Sabaha
09.00 Kısa Haberler
09.02 Türküler Geçidi
09.20 Dilden Dile
09.40 Türk Hafif Müziği
10.00 Kısa Haberler
10.01 Arkası Yarın
11.05 Şarkılar
11.20 Türküler Geçidi
11.40 Hafif Müzik
12.10 Öğle Üzeri
13.00 Haberler
13.15 Hafif Müzik
14.32 Güfteler ve Söyledikleri
15.00 Kısa Haberler
15.01 Efsaneler ve Türkülerimiz
15.20 Şarkılar
15.40 Hafif Müzik
16.05 Şarkılar
16.20 Türküler ve Oyun Havaları
16.45 Hafif Müzik
17.00 Kısa Haberler
17.02 Akşama Doğru
18.00 Kısa Haberler
18.01 Çocuk Bahçesi
18.16 Laf Lafı Açar
19.00 Haberler
20.02 Çocuklar İçin On Dakika
20.12 Hafif Müzik
20.15 Köy Dağarcığı
20.40 Türküler Geçidi
21.00 Kısa Haberler
21.02 Şarkılar
21.30 Stüdyo Sizin
22.00 Kısa Haberler
22.35 Çeşitli Müzik
23.00 Haberler
23.10 Beraber ve Solo Şarkılar
23.40 Türküler ve Oyun Havaları
24.00 Kısa Haberler
00.02 Gece Konseri
00.55 Günün Haberlerinden Özetler
01.00 Program ve Kapanış

TRT-2

08.00 Açılış ve Program
08.02 Gün Başlıyor
09.00 Olayların İçinden
09.30 Sabah Konseri
10.00 Şarkılar
10.30 Kadın Sanatçılarımız
11.00 Türküler ve Oyun Havaları
11.30 Şarkılar
12.00 Dünya Folklorundan
12.20 Şarkılar ve Saz Eserleri
12.45 Bir Pınar Ki
13.00 Haberler
13.15 Çeşitli Klasik Müzik
13.30 Olayların İçinden
14.00 Mikrofonda Halk Müziği
14.30 Konser Saati
15.00 Şarkılar
15.30 Türküler ve Oyun Havaları
16.00 Hafif Müzik
16.20 Arkası Yarın
16.40 Hafif Müzik
17.45 Yurttan Sesler Erkekler Topluluğu
18.15 Günlerle Gelen
19.00 Haberler
19.30 Hafif Müzik
19.45 Türküler
20.00 İleri Türk Müziği
20.30 Küçük Konser
21.00 Sanat Olayları
21.30 Türküler
21.45 Şarkılar
22.00 Dans Müziği
22.30 Solistlerden Şarkılar
23.00 Çağdaş Türk Sanat Müziği
23.30 Haberler
23.35 Saz Eserleri ve Saz Soloları
23.53 Program ve Kapanış

TRT-3

07.00 Açılış ve Program
07.02 Güne Başlarken
08.00 Sabah Konseri
09.00 Türkçe Haberler
09.03 Barok Müzik
09.30 İsaac Hayes Söylüyor
10.00 Gitar Soloları
10.30 Ülkeler ve Müzikleri
11.00 Öğleye Doğru
12.00 Türkçe Haberler
12.03 İngilizce Haberler
12.06 Sizin İçin Seçtiklerimiz
13.00 Konser Saati
14.30 Caz Müziği
15.00 Günün Konseri
16.00 Oda Müziği
17.00 Türkçe Haberler
17.03 İngilizce Haberler
17.06 Gençler İçin
18.00 Stüdyo FM
19.00 Akşam Konseri
19.30 Klasik Türk Müziği
20.00 Müzik Sözlüğü
20.30 Caz Müziği
21.00 Solodan Orkestraya
22.00 Türkçe Haberler
22.03 İngilizce Haberler
22.06 Gecenin Getirdikleri
23.00 Salı Konseri
24.00 Gece ve Müzik
01.00 Program ve Kapanış

TELEVİZYON

18.30 HABERLER
18.35 FLANDERLERİN KÖPEĞİ
19.00 ÇOCUK
19.30 KÖY
20.30 HABERLER
21.15 BEŞ DAKİKA
21.20 EĞİTİM
21.45 TÜRK SANAT MÜZİĞİ "Bekir Sıtkı Sezgin"
22.05 TV. YERLİ SİNEMA
23.35 HABERLER

Eylemde ve Gerçekte HUKUKUN PAYI

— 104 —

İster kapitalizme muhalefette olsun ister sosyalizmin inşasında olsun, işçi hareketinin yönetim pratiği ve halkın geri kalan kesiminin bu pratiğe somut olarak katılması her ikisine de karşılıklı ilişkileri konusunda ortak bir deney kazandırır: kitlelerle iktidarın bu karşılıklı eğitimi yavaş ve devamlıdır. Bu karşılıklı ilişkiler, kapitalizme muhalefet döneminde ne kadar geniş ölçüde kurulabilmişse, sosyalist iktidarın kullanılması döneminde onlardan o kadar daha çabuk ve daha çok yararlanmak mümkün olur.

2. Dönüşüme hizmet eden süreklilik.

Barışçı yollar mevcut legaliteden hareketle yeni bir legalitenin geliştirilmesini içerir fakat bu legaliteyi kökünden değiştirmeyi amaçlar. Barışçı yollar anlayışına göre, halkçı eylem, belirli hukuk ilişkilerinin çerçevesinde ve onlardan hareket ederek, bizzat bu hukuk ilişkilerini kökünden değiştirmeye yönelir, bunun için çaba harcar.

Barışçı yollar, «meşruiyetçi» (legalist) değildir; şu anlamda ki, dünyayı değiştirmek için hukuk metninin sihir ve kerametine güvenmezler. Onlar kapitalizmden sosyalizme, yani insanın insan tarafından sömürülmesinin tasfiyesine ve dolayısıyle ister istemez üretim araçları üzerindeki özel mülkiyetin kaldırılmasına dayanan bir rejime geçiş yollarıdır. Ancak, ne hükümet darbesine ne de iç savaşa gerek kalmadan, bu üretim araçlarının özel mülkiyetten çıkarılması ve yerine donatım üretim ve dağıtımın planlanmasına dayanan sosyalist bir rejim getirilmesi olanağını öngörürler. Kuşkusuz tekelci çıkar çevrelerinden cömertçe bir davet ve pişmanlık beklemek gibi bir hayale kapılmazlar, ama ekonominin gittikçe artarak devletleşmesinin yanısıra, günden güne güçlenen antimonopolist bir akımın tekellerin tahakkümüne karşı giderek büyüyen düşmanlığına bel bağlarlar.

Değişmeyen bir şemaya göre, sınıf mücadelesi keskinleşir, yükselir, zirveye kadar çıkar, üretim araçları ile üretim biçiminin kapitalizmin hakimiyetinden çıkması ile belirlenen sınır çizgisinin ötesinde sosyalist yamaca vardığında ise sınıf mücadelesi şiddetini kaybetmeye başlar ve tüm halkın Devlet ovasına indiğinde tamamen ortadan kalkar.

Krizin kapitalist çıkış yamacı ile krizin sosyalist iniş yamacı arasındaki antitez ise temel çelişki niteliğini korur ve örneğin sosyalist bir rejim ile tekelci bir rejimde sosyal müdahale tekniklerini karşılaştırdığımız zaman, bu bir bakıma dağın kuzey yamacından 1000 metrelik bir çıkışla güney yamacında 1000 metrelik bir inişi karşılaştırmaya benzer.

3. Eylemi ayarlamada süreklilik.

Fakat zirveyi aşmak karşımızda bir sorun olarak durmaktadır: iple birbirlerine bağlanmış bir dizi dağcıyı aralarında bir ayırım yapmadan, dağın bir yamacından öbür yamacına aşırmak zorunda bulunan «kafile başının» ilerleme temposu ve sorumlulukları, yolun ilk yarısında da ikinci yarısında da aynı koşullara ve sorunluluklara tabidir; zirveye derece derece, adım adım yaklaşılacak, gerektiğinde soluk almak için durulacak ve bu arada bir yandan arkada kalanlar kafile başının hızını keserlerken, bir yandan da kafile başı çığ düşmeden gerideki bir an önce tepeden aşırtmaya çalışacaktır. Dağcılar arasında çıkışta sağlanan dayanışma ve kaynaşma inişte de işlerine yarayacaktır. Öncü ekipin adımlarını ötekilerinkine uydurma yeteneği ile ötekilerin öncü ekibi izleme yeteneği birbirine bağlıdır, daha doğrusu ikincisi birincisine bağlıdır. Öncülere ne kadar güvenilirse, kafilenin esenliği o kadar güvence altına alınmış olur. Ve böylece herkes ortak bir çaba içinde başkalarından öğrenir, onlarla bütünleşir, ve mücadele içinde «pişer».

Bu bakımdan «barışçı yollar»ın tek avantajı daha ekonomik olmaları değildir. Göründürde daha uzun olmalarına karşın, aslında ve son tahlilde zaman kazanmayı sağlayabilirler.

Nitekim, bunca yenilgiye uğramış «barikat» maceralarına oranla zaman kazandırdıklarının söz götürür yeri yoktur.

(Devamı var)

Öncülere ne kadar güvenilirse, kafilenin esenliği o kadar güvence altına alınmış olur. Ve böylece herkes ortak bir çaba içinde başkalarından öğrenir, onlarla bütünleşir, ve mücade içinde "pişer".

Dünya Sendikalar Kongresi Belgeleri

Kapitalist rejimin savunucuları, halkları kapitalist ülkelerde ortaya çıkan bunalımın, dünya çapında bir bunalım olduğuna, dolayısıyla sosyalist ülkelerin de bu bunalımın içinde bulunduğuna inandırmak istiyorlar

— 3 —

Öte yandan, uzmanlık kuruluşlarına uluslararası değerde antlaşmalar ve ölçüler kabul ettirmek için bu kazanımları dayanak olarak alabiliriz.

Bazıları, eşitsizliklerin değişik olmasını dayanak yaparak, gelişmiş kapitalist ülke işçileri ile az-gelişmiş ülke işçilerini karşı karşıya getirmeye çalışıyor. Gelişmiş kapitalist ülke işçileri, iş alanlarını egoistçe kendilerine saklamak için az-gelişmiş ülkelerde sanayiin yerleşmesine engel olmakla ya da yine egoist çıkarları nedeniyle, az gelişmiş ülkeleri sömüren uluslar-üstü şirketleri boykot etmemekle suçlanıyorlar. Çok az ücret verilen az-gelişmiş ülke işçileri, ötekilerin işlerini ellerinden alan rakipler olarak gösteriliyor.

Pek o kadar abartarak ortaya koymadık bunların görüşlerini.

Aynı sınıfın içine kavga sokmayı çabalayan bu dilbazlar, eğer amaçlarına ulaşsalardı, gelişmiş kapitalist ve az-gelişmiş ülke işçilerini sömürenlerin, yani aynı sömürücülerin önünde hâlâ güzel günler olacaktı.

Bu dünya üzerinde herkese çalışma hakkı ve olanakları, herkes için uygun bir yaşam hakkı ve olanakları vardır.

Bütün sorun, dünyanın yeniden düzenlenmesi, ülkeler arasında yeni ilişkilerin kurulması ve uluslar-üstü şirketlere sınırlamaların dayatılmasında yatmaktadır. Bu, ilgili işçilerin uluslararası dayanışması sorunudur. Bu da, işçilerin arasında ayrılık yaratılarak değil, tersine, en geniş birliğin ve işbirliğinin sağlanmasıyla çözümlenebilir. Gelişme için, eşitsizliklere karşı savaşımda bazı sorunlar ortaya çıkabilir. Bu sorunları aşmanın, çözümlemenin en iyi yolu, ancak uluslararası işçi dayanışması anlayışında bulunabilir.

Yeryüzünde varolan kötülüklerin boyutu, bunların ortadan kaldırılması için, tüm işçilerin uluslararası topluluğunun güçlü, sabırlı ve ortak bir savaşımının gerekli olduğu sonucuna götürmektedir. Bu, duygusal bir sorun değil, içinde yaşadıkları toplum ne olursa olsun, işçilerin ortak çıkarı sorunudur. Dünyadaki tüm halkların çıkarı söz konusudur.

Sanayileşmiş ülkeler ile diğer ülkeler arasındaki toplumsal ve ekonomik gelişim düzeyleri farkı derinleşiyor. Büyüyen bu dengesizlik, bunalımların ve gerilimlerin derinleşmesine etkide bulunan bir unsurdur. Bu eğilimi tersine çevirmek, az-gelişmiş ülkelerin bağımsız şekilde gerçek bir gelişme sağlamalarına özel önlemlerle elverişli koşullar getirerek yeni dengeler kurmak gereklidir. Dünyamızdaki tüm halkların çıkarı doğrultusundadır bu.

Kapitalist rejimin savunucuları, halkları, kapitalist ülkelerde ortaya çıkan bunalımın, dünya çapında bir bunalım olduğuna, dolayısıyla sosyalist ülkelerin de bu bunalımın içinde bulunduğuna inandırmak ist[illegible]

Sosyalist ülkelerin çoğunun, ulusal gelirlerinin önemli bir bölümünü dış ticaretten sağladıkları ve bu çerçeve içinde kapitalist sistemin bunalımından değişik ölçülerde etkilendikleri bir gerçektir.

Ancak, içinde bulunduğumuz dönemde, sosyalist ülkelerin gelişiminde bir atılım söz konusudur. Her sosyalist ülkede ulusal gelir artmakta, sanayi üretimi ve tarım gelişmekte, çalışma güvenliği ve koşulları iyileşmektedir. İşçilerin maddi, toplumsal ve kültürel gereksinimleri daha geniş bir biçimde karşılanmaktadır.

Elbette şu ya da bu gelişmiş kapitalist ülkeyle karşılaştırmalar yapılabilir, istatistikler üstünde tartışılabilir; ancak, burada sosyalist ülkeler ve hatta sosyalizm üzerine her birimizin görüşleri ne olursa olsun, karşı çıkılamayacak bir gerçek vardır: Birkaç on yıldan beri sosyalist ülkelerin elde ettikleri sonuçlar, bu ülkelerin tarihsel olarak kısa bir süre içinde işçilerin temel gereksinimlerini karşılama yeteneğini gösterdiklerini ve bunalım, enflasyon, işsizlik tanımadan toplumu geliştirdiklerini kanıtlamaktadır. Öte yandan, sosyalist ülkelerin çoğunun, başlangıçta, elverişsiz ekonomik yapılarıyla geri ülkeler oldukları gözden kaçırılmamalı. Sosyalist ülkelerin koşulları, savaşın Avrupa'da yarattığı büyük yıkımlarla ağırlaşmıştı. Tıpkı geri bir ülke olan Küba gibi sömürgeci döneminin kalıntılarını miras olan Vietnam halkı da, uzun süren kurtuluş savaşından çok zarar görmüştü. Bütün bunlara bir de, elinden gelen her türlü engeli bu ülkelerin önüne dikmeye çalışmış olan kapitalist kuşatmayı ekleyin. Az-gelişmişlikten kurtulmak ve bağımsızlığına kavuşmak için savaşım veren halklara ve ülkelere sosyalist ülkelerin yaptığı çok yönlü önemli yardımlar da gözönüne alınmalıdır.

Burada söylediklerimiz, sosyalist ülkelerin hiç bir güçlük tanımadan geliştikleri anlamına gelmez. Sosyalist ülkeler, yeni bir toplum inşa ediyorlar ve bu ülkelerin sendikal hareketi, yeni tarihsel koşullar altında çalışmalarını gerçekleştiriyor.

Bu koşullar altında, tüm sorunlara en iyi çözüm yolunu bulmak her zaman kolay değildir. Bu konuya ilişkin olarak sosyalist ülke sendikalarının söyledikleri anlamlıdır.

Sosyalizme ilişkin sorunların dünya sendikal hareketini ilgilendirdiğine göre de, bu hareketin içinde görüşlerin, tartışmaların, görüş farklarının ve hatta ayrılıkların ortaya çıkması ve gelişmesi şaşırtıcı olamaz. Bunlardan çekinmemek gerekir. Bu, her yeni olguyu karakterize eden doğal bir olaydır. İşçilerin çıkarlarını daha iyi savunmaya ve senmeye hizmet eden bu tartışmaları geliştirmek için DSF'nin en açık alan olabileceğini —DSF içindeki ilişkileri belirleyen dayanışma ve kardeşlik anlayışı çerçevesinde— düşünüyoruz.

Kapitalist ülkelerde içine itildikleri güç durum karşısında işçilerin tepki göstermelerine, kendilerini umutsuzluğa teslim etmeyi reddetmelerine şaşırmamak gerekir. Onlar insanlık onurları, daha iyi bir yaşam, özgürlük, barış ve işçi olma özelliklerinin kendilerine tanıdığı işlevi toplumda tümüyle yerine getirmek için savaşım veriyorlar.

(Devamı Edecek)

K. ZELINSKI

SOVYET EDEBİYATI

Kazak yazarı Muhtar Nezov'un, baş kahramanı, geçen yüzyıl Kazak edebiyatının kurucusu Abay Kunanbayev olan romanı, Kazak steplerinin gerçek destanıdır. Son derece gerçekçi olan bu romanda eski boy beyleri arasındaki karmaşık, hatta ince ilişkiler anlatılır

— 149 —

Komünist dünyanın yeni kültür ve edebiyatının karmaşık diyalektik sürecinin belli başlı çizgileri bunlardır. Sosyalizmde ulusalla evrensel arasında uzlaşmaz çelişkiler yoktur. Kapitalist dünyada durum farklıdır. Kapitalist dünyadaki ideolojik rakiplerimiz, çokuluslu Sovyet edebiyatının gelişme deneyini burjuva ve ulusçu bir alınyazıyla saptırmaya çalışmaktadır. İleri sürdükleri itirazlar eninde sonunda, tek bir noktada toplanmaktadır: Sovyet edebiyatı hep aynı patrona göre biçilmiştir, yazarların ve edebiyatların yaratıcı kişiliği, sosyalist gerçekçilik çerçevesi içinde yazma «zorunluluğu» yüzünden, yani Sovyetler Birliğinde bütün olup bitenleri övme zorunluluğu yüzünden yok edilmekte, hepsi aynı potada eritilmektedir. Diğer tüm halklara Rusça hemen hemen zorla, baskıyla kabul ettirildiğinden bir süre sonra ulusal edebiyat diye bir şey kalmayacaktır.

Durum gerçekten de böyle midir?

Bu türden iddiaları, yazarların kişiliği açısından çürütebilmek için birkaç ad saymak yeterlidir. (Bu kitabın boyutları her biri üzerinde ayrıntılı olarak durmama imkân vermiyor). Örneğin Ukraynalı oyun yazarı Aleksandr Korneyçuk'u ele alalım. Bölüğün Sonu oyunundan, son eserine kadar, tüm oyunları çok geniş bir seyirci topluluğu tarafından seyredilmiş ve Sovyetler Birliği sahnelerinde olduğu kadar pek çok yabancı ülkelerde de oynanmıştır. Bu oyunlar, hep canlı, güncel, en karmaşık sorunları ele alan oyunlardır. Eski Sovyet kuşağından askeri komutanları eleştiren Cephe Oyunu, Hitler'e karşı verilen savaşın en çetin günlerinde Pravda'da yayınlanmıştır. Kolhozları konu edinen oyunlarında da, (Örneğin Ukrayna Steplerinde, vs. oyunları) yazar, SSCB'de kolhozların gelişme perspektiflerine ilişkin son derece nazik sorunlara değinmiştir. Bu oyunlar, olup biten herşeye ağzı açık hayran kalmayı eleştiren eserlerdir.

Kazak yazarı Muhtar Nezov'un, baş kahramanı, geçen yüzyıl Kazak edebiyatının kurucusu Abay Kunanbayev olan romanı, Kazak steplerinin gerçek destanıdır. Son derece gerçekçi olan bu romanda, eski boy beyleri arasındaki karmaşık, hatta ince ilişkiler anlatılır. Psikolojik çözümlemelerin derinliğiyle, bu roman Rus edebiyatının en iyi eserleri arasında sayılabilir. Dünya edebiyatında, yazarın birkaç yüzyıl geçmişe dönerek, çağdaş bakış açısı ve modern figüratif yöntemiyle, Batı Avrupalı okur için egzotik olmaktan öteye gidemeyen olayları anlatmasının bir başka örneği yoktur sanırım. Oysa anlatılanlar egzotiklik değil gerçeğin ta kendisidir. Bu romanın güçlü gerçekçiliğini anlayabilmek için, ilkel hayatı yansıtmaya çalışan bazı çağdaş Güney Amerikalı ve Afrikalı yazarların eserleriyle karşılaştırmak yeter. Ama bu eserlerin egzotik yanı ne yazık ki sanat değerlerini yer yer kemirmektedir.

Bir Leton yazarı olan Vili Laki'nin romanları da, çağdaş bir temanın (Örneğin Leton halkının sosyalist yola geçişini anlatan Fırtına ve Yeni Sahile Doğru, romanları çok ilginç şekilde anlatıldığı eserler arasında sayılabilir. Aksine, Estonyalı yazar Aydu Hint'in eserlerinde farklı bir eğilim, bir psikolojik arayış eğilimi yansır.

Kendilerini Çağdaş Sovyet kültürünün araştırma merkezleri sayan bazı Batı dergileri, çokuluslu bir edebiyat olan Sovyet edebiyatının gelişme çizgisini tahrif etmektedirler. Örneğin Londra'da çıkan Survey dergisi (şimdi Kanada'ya yerleşmiş bir beyaz Ukraynalı sürgün olan) bir yazarın, SSCB'nin tüm ulusal edebiyatlarının «Rus kumaşından dokunduğunu» ileri süren bir makalesini yayınlamıştır. Makalenin yazarı, SSCB'de Rusça'nın yaygınlığına öfkelendiği kadar tüm ulusal Cumhuriyetlerde, ana babaların çocuklarına kendi dillerinde veya Rusça eğitim verdirmekte özgür olmalarına da ateş püskürmektedir. Yazarın Rus olan herşeye karşı nefreti öylesine büyüktür ki, —kimi biliyor musunuz?— Maksim Gorki'yi bile ulusal edebiyatların düşmanı ve «Ruslaştırıcı»lardan biri olarak göstermeye hazırdır.

Evet, bu «Sovyet edebiyatı uzmanı»nın kalemi, daha devrim öncesinde çarlık Rusya'sı tarafından ezilen (Fin, Leton, Yahudi) ulusların savunuculuğunu yüklenen, Sovyet ulusal edebiyatlarının arasındaki dostluğun canlı simgesi haline gelen, ulusal edebiyatların yaratıcı güçlerinin «toplayıcısı» Maksim Gorki'yi; Birinci Yabarlar Kongresine verdiği raporunda Sovyet ulusal edebiyatlarının klasik mirasını ve deneylerinin daha yakından incelenmesi gereğine dikkati çeken Gorki'yi; tüm dünyanın gözleri önünde, Sovyetler Birliğinde edebiyatın sadece Rusca edebiyat olmadığını tekrarlayan Gorki; sadece Rusya'da değil dünya ölçüsünde tüm halkların böylesine Gorki'yi, emperyalist bir şoven ve bir «Ruslaştırıcısı» olarak gösterir.

(Devam edecek)

Gençlik ve Toplum

Einstein'ın keman çalmasında Mozart'ın ve Bach'ın müziğini sevmesinde ya da Dostoyevski'den çok hoşlanmasında; Norbert Wiener'in roman yazmasında ve Charles Darwin'in, gençliğinde Shakespeare, Milton ve Shelley'yi ezbere bilmesinde şaşılacak bir şey yoktur.

— 50 —

İşçi sınıfı biliminin kurucuları, arkalarında içinde diyalektik maddeci felsefenin özetlenmiş bir biçimde sunulduğu hiç bir yapıt koymamışlardır. Ama bizi, bu felsefenin eylem içinde sunulduğu yapıtlardan yoksun da bırakmamışlardır. Bu yapıtların arasında Marks'ın Kapital'i baş sırada yer alır. Ancak, Lenin'in belirttiği gibi, önce Hegel'in Mantık Bilimi'ni özümlemeden Kapital'i (her şeyden önce de onun felsefi temellerini) anlamak olanaksızdır. Ama, daha önceki felsefe konusunda bir bilgi edinmeksizin Hegel'in felsefesini doğru bir şekilde anlamak da olanaksızdı.

Genel olarak Marksçılık ve özel olarak onun felsefesi hakkında yeterli bir bilgi edinebilmek için; onun ortaya çıkışını, evrimini, başka felsefi akımlarla etkileşimini ve çatışmasını; doğa bilimleriyle, teknolojiyle ve sanat tarihiyle olan yakın ilişkisini bütünsel bir şekilde incelemek gerekir.

Büyük bilim adamlarının yaşamalarında, işlerinin çok ağır olmasına karşılık, keman çalarak olsun, şiir okuyarak olsun, ya da fırça kullanmadaki ustalıklarıyla olsun, sanat yetenekleriyle arkadaşlarını ve dostlarını ağırlamaya nasıl zaman buldukları hakkında oldukça duygusal ve dokunaklı öykülerle karşılaşırız.

Einstein'ın keman çalmasında, Mozart'ın ve Bach'ın müziğini sevmesinde ya da Dostoyevski'den çok hoşlanmasında; Norbert Wiener'in roman yazmasında ve Charles Darwin'in, gençliğinde Shakespeare, Milton ve Shelley'yi ezbere bilmesinde şaşılacak bir şey yoktur. Aksine, izafiyet teorisi, türlerin kökeni teorisi veya teorik sibernetik, sanata bütünüyle yabancı kişilerce yaratılmış olsaydı, bu, gerçekten şaşırtıcı olurdu.

Tıpkı yaratıcı eğilime sahip herhangi bir bireyin yaşamında olduğu gibi, bir bilim adamının yaşamında da, yeteneğinin enginliği konusunda çevresindeki insanları şaşkınlığa düşüren sanat ve sanatla ilgili uğraşlar, ne gelip geçici bir zevk, ne de zamanı koşca geçirmenin bir yoludur. Tersini düşünmek, bilim ve sanatın bir Çin Seddi ile birbirinden ayrıldığı, bu ikisinin sözde birbirine karşıt olduğu ve bu yüzden de uyuşmaz oldukları yolundaki basit düşünceden kaynaklanmak demektir.

Dünyaca nülü matematikçi ve filozof Bertand Russel, «Homer ve Aeschylus yaşamamış olsalardı, Dante ve Shakespeare yazı yazmasalardı, Bach ve Bethoven sessiz kalsalardı, günümüzde çoğu insanların günlük yaşamı büyük ölçüde aynı olacaktı. Ama Pisagor, Galile ve James Watt yaşamamış olsalardı, yalnız Batı Avrupalıların ve Amerikalıların değil, Hint, Rus ve Çin köylülerinin günlük yaşamı da bugünkünden temelli değişik olurdu.» diye yazıyor.

Bana öyle geliyor ki, filozof kendini kandırmaktadır. Benim inancıma göre, Homer ve Hesiod yaşamamış olsalardı Pisagor ve Arşimet diye kimseler olmayacaktı; Rabelais ile Cervantes'in, Swift ile Milton'un yarattıkları hayal dünyası olmaksızın Raphael ve Michelangelo olmaksızın, SHakespeare'in ve Dante'in olağanüstü piyesleri olmaksızın, Galile ya da Newton, Darwin ya da Lobaçevski diye kimseler de olmayacaktı. Bu bilim adamları, sanatın yükseltici etkisi olmasaydı, kendi alanlarında doruk noktasına ulaşamayacaklardı. Sezgileri, içgüdüleri ve hayal dünyaları bu ölçüde gelişemeyecekti.

Bu yüzden, bilim ve teknoloji dünyasının, eğer sanattan yoksun bulunsaydı, kuru bir akılcılığı bize zorla kabul ettirmesi, bazan sanıldığı gibi pek mümkün olamazdı; üstelik, sanat olmaksızın bilim, teknoloji ve uygarlık diye bir şey olamalıacaktır. Sanat, bir «Huzur Kıyısı», kaçılacak ada, yada bilimsel ve teknik yaratıcılığın gerilim ve baskısından uzakta bir dinlenme kaynağı değil, daha çok bilimsel ve teknik yaratıcılığın ana ırmağını besleyen büyülü bir kaynaktır. Charles Darwin, Yaşam Öyküsünü anlatırken, yaşamının son yıllarında acı veren şeyin; şiir, müzik ve resim beğenisinin kaybolmasıyla, «yaratılışımızın duygusal yönünün zayıf düşebileceği, belki zihnimizin ve daha büyük ihtimale manevi karakterimizin zedelenbilece i» olduğunu itiraf ettiğinde, işte bunu anlatmak itiyordu. Nels Bohr, bir bilim adamının yapıtını, taş bloklarını bina yapımında kullanmak üzere yontan bir duvar ustasının yapıtına benzettiği zaman, hemen hemen aynı düşünceyi dil egetiriyordu. Sanat, bir bütün olarak bu durumu ,ayin «sistematik analiz kavrayışını nötesinde olan uyumlar»ı kişiye anımsatarak bu işte yardımcı olur.

Sanat, çoğu kez sanıldığı gibi, yalnızca duyguları eğitmekle kalmaz; zihni de eğitir. Başka bir deyişle, duyguların eğitilmesi, «duyguların bilgi kazanması», aynı zamanda düşüncenin eğitilmesidir; Marks'ın estetik eğitim deyimini kullanırsak, duyguların, «teori haline geldikleri» bir süreçtir.

(Devamı Var)

"Teslim Olmayanlar Ölmez"

Nikolai Chukovsky

Almanların bu hareket için uzun ve dikkatli hazırlıklar yapmış oldukları anlaşılıyordu. Gölün kuzeybatı bölümünde bir yerde, belki de Finlilerin işgali altında olan Keksgolm bölgesinde bazı tekneleri özellikle çıkarma işlemi için silahlandırmışlardı

— 125 —

Gusev, hiç bir şey söyleme den ya da arkasına dönme den elini arkaya doğru zattı ve Sashka Stroganov, onun ne istediğini hemen anlayarak eline bir dürbün tutuşturdu.

Gusev, uzun süre hiç sesi ni çıkarmadan dürbünle ufka baktı.

Gözleme noktasından gelen denizci, «Bizim gemileri miz değil, Yoldaş Üsteğmen» dedi. «Ladoga'da böyle gemi miz yok bizim.»

Fakat Gusev'in konuşmaga niyeti yoktu.

«Martinov!» diye bağırdı. «Beni takip et-»

Dönerek fenerin dar kapısından içeri girdi. Uzun bacaklı Martinov da onu izledi. Martinov'un arkasından da içeri Sashk adaldı

Fenerin yarı karanlığında Gusev, kulenin helezonlu de mir merdivenlerini hızla tır mandı. Orada burada küçük pencelerden içeri ışık sızıyordu. Bunlardan sadece aşağıdaki dalgalar görünüyordu. Yukarıda ardına kakadar açık bir kapıdan içeri ışık giriyordu. Gusev burdan içeri girdi. Şimdi denizden pek çok yüksekteydi.

Martinov ile Sashka da arkasından yetiştiler.

Burada rüzgâr çok kuvvetli estiğinden Sashka, parmaklarını tutmak zorunda kalmıştı. Dalgalar, adayı aşıyor ve fe ere çarpıyordu. Fenerin tepesinden ise kule sanki dalgaların üzerinde yüzü yor ..s gibi görünüyordu.

Gusev, ayaklarını iki yanına açarak durdu ve dürbünüyle ufka baktı. Sonra dürbünü sessizce Martinov'a uzattı.

Martinov, «Birinci koldaki ler ne?» diyüe sordu. «Hücumbot mu?»

Gusev, «Evet,» diye teyid etti. «Toplarını gördün mü»

«Herbirinden ikişer tane var galiba...»

«Doğru. Biri önde, diğeri arkada.»

Hala dürbünle bakan Martinov, «Arkadaki kola ne dersin?» diye sordu. «Uzun ve dar tekneler...»

«İçlerinde ne kadar çok adam var, görüyor musun? Tıka basa adam dolu. Bu bir çıkartma birliği. Bunlar çıkartma gemileri.»

«Bunların her birinde de ikişer top var.»

Kısa bir süre sonra yaklaşan gemileri görmek için dürbüne ihtiyaç kalmamıştı. İlk başta iki kol halinde gelen gemiler, önce birleşmişler, sonra da yayılarak adayı çember içine alma harekâtına girişmişlerdi.

Sashka, «Formasyon değiştiriyorlar,» dedi.

Hala dürbünle bakan Martinov, «Tam otuz gemi,» diye söylendi.

Sashka, «Bizim kadar,» dedi.

Anlamamış ya da rüzgardan ötürü duymamış olacak ki, Gusev, «Ne o?» diye sordu.

Sashka, dişlerinin arasından gülümseyerek, «Onlar otuz gemi, biz de burada otuz kişiyiz,» dedi. «Bir gemiye bir kişi. Eşit bir savaş, Yoldaş Üsteğmen.»

Martinov, «Altmış topa üç top,» diye homurdandı.

Gusev kaşlarını çattı.

«Saymanın bir yararı yok dedi. «Ya dayanacağız ya da Leningrad yolu kapanacak.»

Martinov, «Sayıyorum,» dedi, «Çünkü bugünü kaç aydır beklediğimi sen de biliyorsun...»

Gusev, dürbünü onun elinden alarak, «Aşağı!» diye komut verdi. «Herkes görevinin başına.»

Aşağıda çoktan herkes işinin başına geçmişti. Topçular toplarının başındaydı, Diğerleri ise daha önce depo görevi de gören sığınaklardan mermi kutularını çıkartıyorlardı. Birinci topun komutanı Baskakov, ikincininki Pavel Ulichev, üçünvüsününki ise Pugach'dı, İşlerini bilen kişilerin güveni ile toplarını gözden geçirdiler ve namlular ağır ağır hareket etmeğe başladı. Her şey hazırdı, Sadece Gusev'in komutlarını bekliyorlardı.

Fakat Gusev komut vermedi. Fenerin yanındaki bir kayanın üzerinde durdu ve düşman gemilerini seyretti. Gemiler yaklaşıyor, aradaki mesafe giderek azalıyordu. Gusev bekledi: Hedefinden emin olmak istiyordu.

Düşman gemileri daha yaklaştı. Şimdi topları ve askerler iyice görünüyordu. Öndeki gemideki işaretçi bayrakla arkadakilere işaret veriyordu. Gemiler tekrar formasyon değiştirdiler. Hücumbotlar geri kaldı, çıkartma gemileri öne çıktı.

Topçu komutanları toplarının üzerine eğildiler. Bütün ada Üsteğmen Gusev'in «Ateş» diye bağırmasını bekliyordu.

Fakat bu komutu vermeye zamanı olmadı.

Hiçkimsenin görmediği ve de beklemediği bir şey oldu.

Çok yakından olmayan, soldan bir yerden iki top sesi ateşi duyuldu. Öndeki düşman çıkartma gemisinin çevresinden yukarı doğru sular fışkırdı.

Dürbünü gözlerine götüren Gusev, fenerin çevresine bakındı.

Birden arka arkaya iki top ateşi daha duyuldu. Öndeki çıkartma gemisinden göğe alevler yükseldi ve göl bir patlama ile sarsıldı.

İşte bu sırada herkes adanın arkasından, bilinmeyen bir yerden fırlayan ve her iki topu ile devamlı ateş eden küçük savaş gemisini gördü.

Düşmana ilk ateşi açan gemi, Ladoga filosundan küçük bir mayın tarama gemisiydi. 22 Ekim 1942 gecesi, gemi gölün bu bölgesinde devriye geziyordu.

Geminin komutanı Üsteğmen Pyotr Konstantinovich Kargin idi. Kargin 27 yaşındaydı ve mesleğine aşık, gerçek bir denizciydi. Ülkenin göbeğinde olan Kazakistan'ın steplerinde doğup büyümüş olmasına rağmen çocukluğundan beri denizci olmayı hayal etmişti.

O gün sabahın erken saatlerinde gözcü, kuzeybatıdan Sukho Adasına doğru gemilerin gelmekte olduğunu fark etmişti. Kargin dürbününü almış, hücumbotlar ve içi asker dolu çıkartma gemilerini görerek durumu derhal kavramıştı.

Almanlar, Sukho Adasını zaptetmeğe ve Leningrad ile ülke arasındaki son ulaşım hattını da kesmeğe karar vermişlerdi.

Almanların bu harekât için uzun ve dikkatli hazırlık lar yapmış oldukları anlaşılıyordu. Gölün kuzeybatı bölümünde bir yerde, belki de Finlilerin işgali altında olan Keksgolm bölgesinde bazı tekneleri özelikle çıkartma işlemi için silahlandırmışlardı. Daha önce Ladoga Gölünde tek çıkartma gemisine ya da hücumbota rastlanmamıştı. Bunlar kuzeybatıya parça halinde getirilip orada monte edilmiş olmalıydı.

(Devam Edecek)

Paunoviç: Türkiye liglerinde gol atmak kolay

Beşiktaş'ın yugoslav futbolcusu ülkesine gol kralı olarak dönmek istiyor

İstanbul (ABC) — Ülkemizde top koşturan yabancı futbolcular arasında en başarılarından biri olan Beşiktaş'ın Yugoslav oyuncusu Paunoviç liglerde çok kolay gol atıldığını belirterek «Ülkeme gol kralı olarak dönmek istiyorum» demiştir.

Ligi en az 18 gol atarak bitireceğini ve gol kralı olacağını belirtin Paunoviç, «Şu anda 13 golle gol krallığı iddiamı sürdürüyorum. Türkiye Liglerinde kolay gol atılıyor. Liglerdeki takımların birkaç tanesinin defansı hariç diğerleri kağıt helvalara benziyor. Bir de futbolcular ferdi olarak top oynamaya kalkınca gol oranı da azalıyor. Sert hareketler ise hep topa değil futbolculara oluyor. Böylece sakat futbolcuların sayısı da hayli çok. Yugoslavya'ya döndükten sonra ise futbolu bırakmayı düşünüyorum» demiştir.

Türkiye liglerinde gol atmanın çok kolay olduğunu söyleyen Beşiktaş'ın Yugoslav futbolcusu Paunoviç.

FENERBAHÇE İZMİR'DE

Necdet Niş: Altay'ı ilk maçta yenerek kupayı garantileyeceğiz

Perşembe gecesi Atatürk Stadı'nda Altay ile Türkiye Kupası Finalinin ilk maçını oynayacak olan Fenerbahçe futbol takımı İzmir'e gelmiştir.

Perşembe günkü maçla ilgili olarak Sarı - Lacivertli takımın Teknik Direktörü Necdet Niş, şunları söylemiştir:

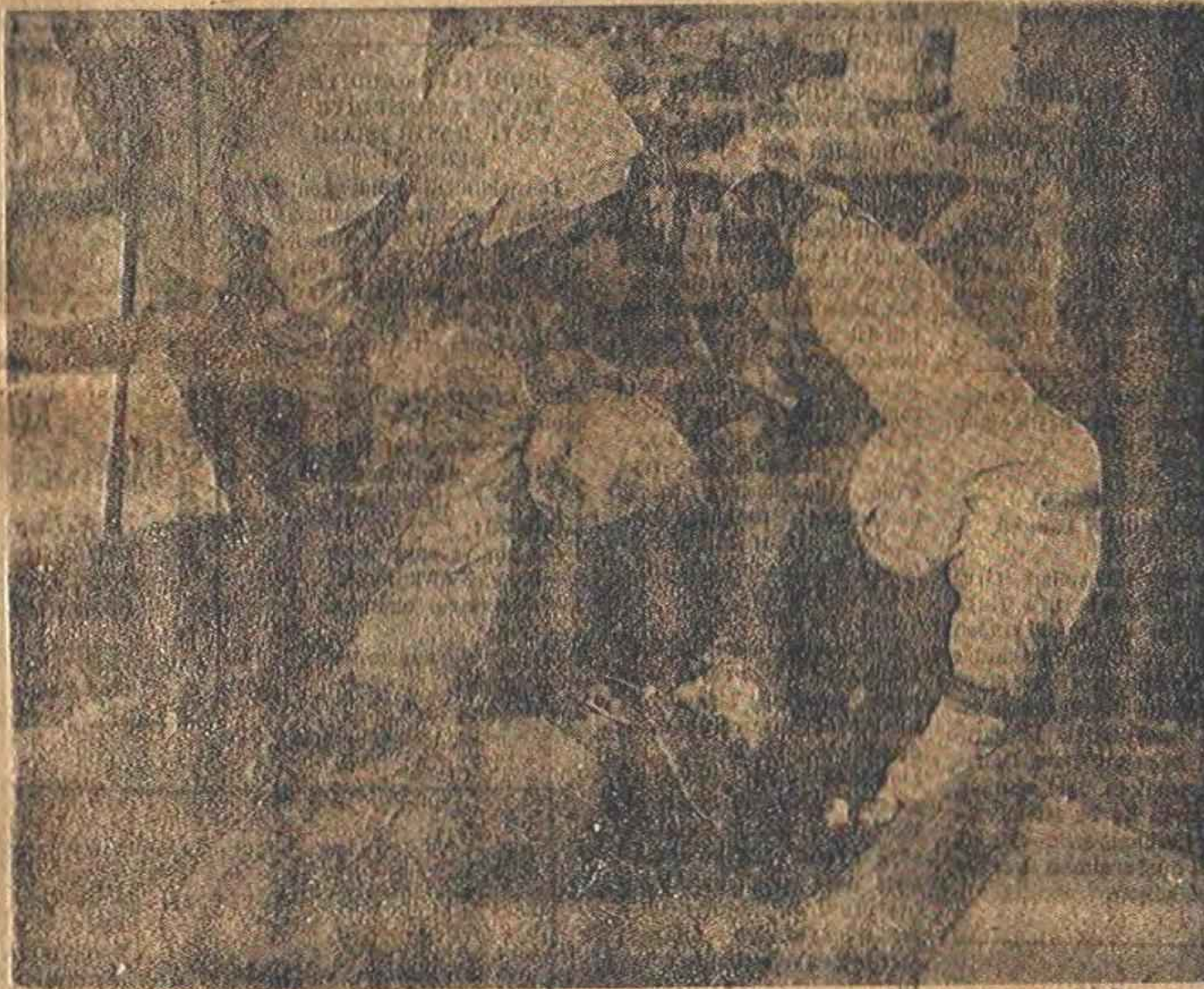
«Zonguldakspor ile yaptığımız zorlu mücadeleden çok yorgun çıktık ve bu yorgunluğumuzu atamadan da İzmir'e geldik. Perşembe gününe kadar iki çalışma yaparak kupa finalinin ilk maçı hazırlıklarını tamamlayacağız.

Altay her yönüyle etkili bir ekip. Türkiye Kupası'nda finale yükselmesi de bunun kanıtıdır. Ayrıca İstanbul'da yaptığımız lig maçında da bir kez daha bunu gördük. Şimdi tüm amacımız perşembe günü Altay ile yapacağımız ilk karşılaşmada başarılı bir skor alarak rövanşa avantajlı çıkmaktır. İyi zeminli sahalarda daha iyi futbol ortaya koyan oyuncularımın istediğimiz sonucun alınmasını sağlayacaklarına inanıyorum.»

Ulusal yüzme takımımızın seçmeleri İzmir'de yapılacak

İstanbul ABC) — Yüzme Federasyonu'nun 1979 yılı faaliyet programında yeralan Zürih, Chiasso ve Dan Borca yüzme şampiyonalarına katılacak ulusal yüzme takımımızı belirleyecek baraj seçme müsabakaları 19-20 Mayıs tarihleri arasında İzmir açık yüzme havuzunda yapılacaktır.

Yüzme Federasyonu yetkilileri ayrıca 1979 yılı faaliyet programına alındığı halde çeşitli nedenlerle gidilemeyecek iki yarışı da yarış programından çıkartmıştır. Programdan çıkarılan yarışlar 19-20 Mayıs tarihleri arasında Vittel Uluslararası Yaş Grupları Müsabakaları ile 23-25 Haziran tarihlerinde Yunanistan'da yapılacak olan yaş grupları şampiyonasıdır.

"Elveda, sevgili atım Alverton,,

Bir jokey için hiç şüphesiz ki en büyük üzüntü duyduğu an bir çok kez yarışlara katıldığı ve kendisine bir çok başarılar kazandırmış olan atının sakatlığıdır.

Hele bu sakatlık sonunda daha fazla acı çekmemesi için atın öldürülmesi gerekiyorsa, işte bu üzüntünün büyüğünü gençlerde İngiltere'nin ünlü Jokeyi Jonjo O'Neill yaşadı. Kendisine bir çok yarış kazandıran ünlü atı Alverton ile katıldığı önemli bir yarışın ilk turunda Alverton birden tökezlendi. O'Neill bu düşüşten bir zarar görmedi ancak çok sevdiği atı ayağını kırmıştı. Artık yapacak bir şey yoktu ve O'Neill büyük bir acıyla kıvranan atının başını okşarken gözyaşlarını tutamıyordu.

19 Mayıs Judo Turnuvası için Ulusal takım adayları Bursa'da kampa alınıyor

Ankara (A.A.) — 19 Mayıs Judo Turnuvası için ulusal takım adayı judocular 12 Mayıs'ta Bursa'da kampa alınacak, 13 Mayıs'taki seçme yarışmalarıyla kesin kadro saptanacaktır.

Yılmaz Mestci'nin çalıştıracağı ulusal judo takımı aday kadrosunda şu isimler bulunmaktadır:

Mehmet Ön, Mustafa Seren, Ahmet Özdemir, Osman Bor, Mehmet A. Baykuşlar, Ömer Erol, Selahattin Uunay, Muzaffer Sudan, Mehmet Çibi, Fahrettin Çolpan Ahmet Karbeyaz, Mustafa Balcı, Mehmet Özçakmak, Hikmet Eren, Mümin Kayapınar, Mehmet Yetkin, Namık Güngör, Süheyl Yeşilyurt, Ahmet Kambur, Mehmet Avcı, Ahmet Akcan, Nezih Kılıçaslan, Ahmet Tuğsavul, Namık Eyüboğlu, Salim Başbuğ, Ahmet Köseoğlu, Tacettin Duran, Fatih Eyüboğlu, Hasan Akyazıcı, Kamil Korucu, Kemal Korucu, Resul Yolcu, Necdet Bostancı, Veli Yılmaz, Süreyya Girgin, Metin Orgatun, Ayhan Bahçe ve Gültekin Bealp.

"Çalenç Turu,,na katılacak ulusal takım çalışmalarına yarın başlıyor

Avrupa Basketbol Şampiyonası «Çalenç Turu»na katılacak olan Ulusal takımımız yarın Sarıyer Mersinli Ahmet Tesislerinde kampa gireceklerdir.

Birinci Türkiye Ligi Final Grubu maçlarının dün bitmesi nedeniyle ulusal takım ancak beş günlük bir çalışmadan sonra Yunanistan'a gidecektir.

14 Mayıs'ta Selanik'e gidecek olan takımımız yarın kampa alınacak kadrosunda şu oyuncular yer almaktadır:

Efe, Melih (Eczacıbaşı), Zeki, Cihangir (TOFAŞ), Mehmet Doğan, Aytek (Efes Pilsen), Nadir, Sadi (Karşıyaka), Erman (Beşiktaş), Serdar (Yenişehir Meysu), Ali (Ziraat Fakültesi).

Çelen Grubundaki maçlarımızın tarihleri ise şöyledir:

10 Mayıs Avusturya, 17 Mayıs İsveç, 18 Mayıs Finlandiya, 19 Mayıs Yunanistan, 20 Mayıs Macaristan.

Bu maçlar sonunda ilk üç sırayı alan takımlar Atina Grubunun ilk üç takımı ile finallere katılabilmek için karşılaşacaklardır.

GÜREŞ FEDERASYONU KURULLARI AÇIKLANDI

Ankara (A.A.) — Güreş Federasyonu Başkanı Vehbi Emre yeni kurullarını Ankara'da açıklamıştır.

Buna göre, Güreş Federasyonu kurulları şu üyelerden oluşmaktadır:

Federasyon Kurulu - Başkan: Vehbi Emre, asbaşkanlar: Ümit Demirağ, Raif Akbulut, Genel Sekreter: Asım Kurt, üyeler: Alp Karabiber, Tursay Renklikurt, Dr. Saip Akalınlıoğlu, Dr. Bekir Ayar, Dr. Kazım Gedik, Ahmet Köksal, Yalçın İnbüken, Dr. Uğurtan Baysan, Haydar Köseoğlu.

Merkez Hakem Kurulu — Sadık Koparan, Adnan Tok, Kemal Erkmen, İlhan Kürübi, Halis Akın.

Teknik Kurul — Ümit Demirağ, Adil Candemir, Alp Karabiber.

Sağlık Kurulu — Dr. Bekir Ayar, Dr. Uğurtan Baysan, Dr. Kazım Gedik, Dr. Şafak Şahlan, Dr. Saip Akalınlıoğlu.

Karakucak ve Yağlı Güreş Kurulu — Fethi Atan, İsmet Atlı, Bekir Büke, Kemal Temizlioğlu.

Güreş Federasyonu Başkanı Vehbi Emre yeni kurullarının 11 Mayıs'ta İstanbul'da toplanacağını söylemiştir.

Bjorn Borgününü gün geçtikçe kaybediyor

New York A.A.) — Dünyanın en ünlü turnuvaların da aldıkları sonuçlara göre değerlendirilen Dünya Tenisçiler Klasmanında, İsveçli sarışın yıldız B. Jorn Bork birinciliği Amerikalı Jimmy Con Mors'a kaptırmış ve bir diğer Amerikalı Roscoe Tanner'in ardından üçüncü sıraya düşmüştür.

Sıralamada Connors 1027 puanla birinci durumdadır, ikinci sıradaki Tanner'in puanı 902, Bjorn Borg'un puanı ise 885'dir.

Bir diğer ünlü Amerikalı raket Arthur Ashe 554 puanla 6., Brian Gotfried 466 puan 7. sırada yer alırken, Arjantin'li Guillerwo Vilas topladığı 348 puanla 10. sırada bulunmaktadır.

Balıkesir Stadına çocuklar ücretsiz alınıyor

BALIKESİR, (ABC AJANSI)

1979 yılının Çocuk Yılı olarak kabul edilmesinden sonra çeşitli illerde çocukların maçlara ücretsiz olarak alınmalarını takiben Balıkesir Beden Terbiyesi Bölge Müdürlüğü de aldığı karar ge-

(Devamı 8. Sayfada)

Balıkesirli Veli, nihayet formasına kavuştu

Balıkesir, (ABC) — Ligin ilk yarısında Balıkesirspor'un Kayserispor ile yaptığı karşılaşmada bacağı kırılan Veli 6 ay sonra takımının formasına kavuşmuştur.

Geçtiğimiz hafta Balıkesirspor - Karabükspor maçında yerini alan genç oyuncu taraftarların büyük sevgi gösterileri ile karşılanmıştır. Ancak uzun bir ayrılığın verdiği tutuklukla pek başarılı görünmemiştir.

Daha sonra konu ile ilgili olarak konuşan genç futbolcu «Sakatlığım nedeniyle sahalardan uzun süre ayrı kalmam bende ister istemez ters tepki yaptı. İlk maçta pek başarılı olamadım. Ancak önümüzdeki haftalarda formamı layıkı ile sırtımda taşıyacağım» demiştir.

SAHİBİ: POLİTİKA Basım Yayın A.Ş. adına KEMAL TÜRKLER
YAZIİŞLERİ MUDÜRÜ: AYDIN ŞENESEN
DİZGİ: Politika Basım Yayın A.Ş. Tipo Tesisleri
BASKI: Asya Gazetecilik ve Neşriyat Ltd. Şti. Matbaası
Abone koşulları:
Yurt İçi Yıllık 750 TL - 6 aylık 400 TL . 3 aylık 200 TL
Yurt dışı Yıllık 900 TL - 6 aylık 500 TL - 3 aylık 250 TL
Avrupa uçak fark olarak sayı için 6.50 TL ek ücret alınır
İLAN TARİFESİ:
İstanbul Baskısı 100. TL Yayın İlanları 50 TL
Bütün Türkiye ve Avrupa santimi 200 TL

Politika

KİT'ler "Holding" haline getiriliyor

(Baştarafı 1. Sayfada)

Kamu İktisadi Teşebbüslerinin hangilerinin, dokuz tane olması öngörülen holding» sektör kurumlarının içine gireceğini saptayacaktır. Bundan sonra ise, 1979 yılı programı ile öngörülen, Etibank'ın «Maden ve Metalürji Sanayii Kurumu», Sümerbank'ın «Dokuma ve Giyim Sanayii Kurumu» ve Türkiye Demir-Çelik İşletmlerinin de «Demir-Çelik Sanayii Kurumu» içinde bir holding yapısında olması öngörülen «sektör kurumu» anlayışına dönüştürülmeleri için bu kurumlar ile Devlet Planlama Teşkilatı arasında sürdürülen çalışmaların bir an önce bitirilmesi amaçlanmaktadır,

Dördüncü plan ilkeleri doğrultusunda ve öncelik anlayışına göre başlatılan kamu iktisadi girişimleri örgütlenme çalışmaları ile işletmeci kamu kuruluşları, işlev, yatay ve dikey bütünleşme, birbirini tamamlama ve ölçek ekonomileri ölçütlerine göre bir holding anlayışında «sektör kurumu» olarak biraraya getirilmeleri temel ilke olarak alınmaktadır. İşletmeci kamu kuruluşlarının, sermaye birikimini hızlandırmaları, istihdam yaratmaları, teknoloji üretebilmeleri, üretim ve dış satım hedeflerini gerçekleştirmeleri, dengeli sanayileşmeyi ve sanayiin yurt düzeyine daha sağlıklı bir şekilde yayılmasını sağlamak için daha az sayıda büyük ve güçlü kuruluşlar haline getirilmesi bu çalışmaların esasını oluşturmaktadır.

Planda «sektör kurumu» olarak adlandırılan ve holding anlayışına yakın bir biçimde örgütlenmeleri ve çalışmaları öngörülen kamu işletmeci kuruluşlarının faaliyetlerini yeterli olarak yapabilmeleri için kurulacak her «sektör kurumunun» kendine ait bir bankası olması da kabul edilmiştir.

Devlet Planlama Teşkilâtı'nda hazırlıkları bitirilen ve kamu girişimlerini düzenleme çalışmaları için kurulan komite ve grupların önümüzdeki hafta içinde resmi bir şekilde başlatılarak şu ana kadar planlama içinde sürdürülen çalışmaların tüm kuruluşlarla birlikte tüm boyutlarıyla yapılacağı bildirilmektedir.

Şahbur Bahtiyar'ın

(Baştarafı 1. Sayfada)

bir hükümet kurmayı kabul ettikten sonra Ulusal Cepheden ihraç edilmişti.

Büyükelçi Alai ABD'nin önergeleri üzerine Bahtiyar'ın hükümet kurmayı kabul ettiğini öne sürmüş, çünkü başka seçeneği yoktu» demiştir.

ODTÜ Kapatılmak

(Baştarafı 1. Sayfada)

fından dağıtılmak istenmiş, bu arada çıkan çatışmada aralarında bir çok kız öğrencinin de bulunduğu 25 kadar öğrenci yaralanmıştır. Öğrenciler, forum yapıldığı sırada jandarmanın kendilerini kuşattığını bu arada nereden geldiği belli olmayan bir emirle jandarma birliğinin üzerlerine yürüdüğünü öne sürmüşlerdir.

ODTÜ'de son zamanlarda meydana gelen olaylardan sonra, Sıkıyönetimin okulu kapattırmak istediği, öne sürülmektedir. Tüm okullarda eğitimin sürmesinden yana olan hükümetin de bu durum karşısında kendi politikası ve öğrencilerle sıkıyönetim görevlileri arasında kaldığı okulun önümüzdeki günlerde kapanabileceği ifade edilmektedir.

Devrimci

(Baştarafı 1. Sayfada)

ceğini belirterek, "bu sözleşmeyle çalışan arkadaşlara en iyi hakları veremedik, ancak ülkemizin ve Köy - Koop'un içinde bulunduğu koşullar dikkate alınırsa mümkün olan en iyi sözleşme olduğu görülür."

Törende konuşan Devrimci Toprak - İş Sendikası Başkanı Fuat Gedik ise toplu sözleşmelerde getirilen maddelerin değil, bunların uygulanmasının önemli olduğunu belirtmiştir.

Balıkesir stadına

(Devamı 7. Sayfada)

reğince çocukların maçları ücretsiz olarak izlemesine izin vermiştir.

Çocukların Balıkesir Şehir Stadı'nın tribünlerini doldurmaları maçlara ayrı bir zevk katarken, Balıkesirspor yöneticileri çocuklar sayesinde stadın renklendiğini söylemektedirler.

Konu ile ilgili olarak bir açıklama yapan Balıkesir Beden Terbiyesi Bölge Müdürü İbrahim Fazlıoğulları «Çocuk yılı dolayısı ile bizim de bir şeyler yapmamız gerektiğini düşündük. 1979 Çocuk Yılı sonuna kadar 15 yaşından küçük bütün çocuklar futbol müsabakalarını ücretsiz olarak izleyebileceklerdir. Onların mutlu olması bizleri de sevindiriyor» demiştir.

Soda grevi sürüyor

(Baştarafı 1. Sayfada)

aşkın süre devam etmiş ve daha sonra hükümet 90 gün ertelemiştir. Erteleme süresi dolarken de işveren soda emekçilerinin tümünün iş sözleşmelerini bozduğunu açıklamıştır. Ancak, Mersin iş mahkemesi, soda işverenlerinin bu kararını geçersiz saymıştır. Soda işçilerinin ikinci kez başlattıkları grev, bugün 32. gününü tamamlamıştır.

Petkim - İş yetkilileri, işverenle toplu sözleşme pazarlığında anlaşma yollarının arandığını, grevdeki işçilere bugüne kadar 12 milyon lira ödediklerini söylemişlerdir.

Kredi ve Yurtlar

(Baştarafı 1. Sayfada)

na kadar yürütmenin durdurulması» istemiyle Danıştaya başvurmuştu.

Danıştay Dava Daireleri Kurulu, konuyu görüşmüş ve Esmersoy'un «yürütmenin durdurulması istemini» yerinde görmeyerek reddetmiştir. Esmersoy'un öteki istemlerini Danıştay Dava Daireleri Kurulu, bir başka gün ele alacaktır.

TMO ESKİ GENEL MÜDÜRÜNÜN İSTEMİ

Toprak Mahsulleri Ofisi eski Genel Müdürü T. Kaya Kuşhan'ın da «görevinden alınmasına ilişkin Bakanlar Kurulu kararının iptali ve yürütmenin durdurulması istemi» konusundaki başvurusu da Danıştay Dava Daireler Kurulu'nca ele alınmış, Kuşhan'ın da bu istemi yerinde görülmeyerek, «yürütmenin durdurulması istemi» reddedilmiştir.

Gerekli telefonlar

İstanbul Valiliği	28 60 47
İstanbul Belediye Başkanlığı	26 21 00
Turizm ve Tanıtma Bakanlığı İstanbul Bölge Müdürlüğü	45 68 75
Türkiye Seyahat Acenteleri Birliği (TURSAB)	48 19 71
İstanbul Emniyet Müd.	27 45 00
İstanbul Trafik Şb. Müd.	61 11 41
İTFAİYE :	
Fatih	21 11 24
Beyoğlu	40 77 77
Bakırköy	71 64 66
Beşiktaş	48 33 84
Kadıköy	38 08 72
Üsküdar	33 04 01
SIHHİ İMDAT:	
Fatih	21 15 95
Beyoğlu	44 49 98
Üsküdar	44 49 98
Sarıyer	44 49 98
İstanbul Müftülüğü	22 40 61
İstanbul Zabıta Müd.	27 55 00
Milli Eğitim Müd.	27 71 00
Beden Terbiyesi İst. Bölge Müd.	45 90 54
T.H.Y. Genel Müd.	46 20 61
T.H.Y. İstanbul Satış Müd.	46 40 17
T.H.Y. İchal Trafik Şefliği	73 71 54
Yeşilköy Hava Limanı Danışma	73 29 20
TCDD. 1. İşletme Müd. (H. Paşa)	36 55 00
TCDD. H. Paşa Danışma	36 04 75
TCDD. Sirkeci Yurtdışı	26 71 10
TCDD. Aksaray Bilet Satış	47 48 54
THY. Bilet Satış (TURŞEN)	26 71 08
Yurtdışı Uçak Biletleri Satış	28 62 32
Deniz Yolları	44 02 07
İstanbul Müzeler Müd.	26 42 40
PTT Arıza	02
PTT Şehirlerarası	03
PTT Milletlerarası	28 48 20
PTT Danışma	01
Haseki Hastahanesi	23 60 00
Cerrahpaşa Hastahanesi	24 19 26
Guraba Hastahanesi	23 32 00
Samatya S. S. Hastahanesi	25 60 20
Esnaf Hastahanesi	26 40 50
Zeynep Kâmil Hastahanesi	33 59 10
Eminönü Kaymakamlığı	22 90 90
Fatih Kaymakamlığı	23 46 57
Bakırköy Kaymakamlığı	71 60 33
Şişli Kaymakamlığı	48 18 54
Beşiktaş Kaymakamlığı	61 00 32
Kadıköy Kaymakamlığı	38 29 31
Eyüp Kaymakamlığı	21 16 64
Zeytinburnu Kaymakamlığı	26 78 37
İstanbul Avcılar Kulübü	49 39 47

Sıkıyönetim eşgüdüm toplantısı dün yapıldı

(Baştarafı 1. Sayfada)

rak hüküm verme safhasına şimdiden başlamışlardır. Bu, gerek adaletin caydırıcı etkisi bakımından, gerek örgütlü şiddet eylemciliğinin kaynaklarına inilmesi bakımından umut verici bir gelişmedir."

Bülent Ecevit Kahramanmaraş olayları ile ilgili dava hazırlıklarının tamamlandığını hatırlatmış ve "önümüzdeki günlerde Kahramanmaraş olaylarının davalarına başlanacaktır" demiştir.

Son 15 günlük dönemde olaylarda bir artış görüldüğünü ifade eden Bülent Ecevit, bunların daha çok "belli olay türleri" ile ilgili olduğunu belirtmiş ve "özellikle bazı yıldönümleri bazı kutlama toplantıları dolayısıyla sıkıyönetim yasaklarının ihlali niteliğinde eylemlerde bir artış olmuştur. Fakat bu arada sevindirici bir husus da geniş yatandaş topluluklarının sıkıyönetim yasaklarına uymaya büyük bir titizlik göstermesidir. Daha çok belli toplantıları düzenlemek isteyen veya belli eylemleri yapmak isteyen çevrelerin sıkıyönetimi ihlalleri sözkonusudur" şeklinde konuşmuştur.

Bu yıl firmaların

(Baştarafı 1. Sayfada)

ğını açıklamışlardır. Edinilen bilgiler, geçen yılın ilk dört aylık dönemi sonunda satışı yapılan tahvillerin 222 milyon lira olduğunu, bu miktara göre bu yıl yüzde 119.7 oranında artış olduğunu ortaya koymaktadır. Sadece nisan ayı içinde ise, 6 şirket tarafından 197 milyon liralık tahvil ihracında bulunulmuştur. Bu miktarda, geçen yıl nisan ayında satışa sunulan 25 milyon liralık tahvil değerine göre yaklaşık 8 katlık bir artış söz konusudur.

Meban, piyasada işlem gören 52 hisse senedinden 13'ünün değerinin değiştiğini, 4 hisse senedinin değeri artarken, 9'unun değerinin düştüğünü bildirmiştir. En yüksek değer kaybı ise bin lira ile Nuh Çimento'da görülmüş, böylece mayısın ilk haftasında bu hisse senetleri 4.500 liradan işlem görmeye başlamıştır,

Mentaş ise, hisse senetlerinin 5'inin değerinin değiştiğini, 3'ünün değeri düşerken, ikisinin değerinde artış olduğunu bildirmiştir.

Anayasa Mahkemesi

(Baştarafı 1. Sayfada)

şülmesi sırasında, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı'nın teknik düzeydeki elemanlarının hazırladıkları "madenlerin kullanım biçimi yönünden teknik yöntemi içeren bir rapor" genel kurula sunulacaktır. Toplantıda, konunun yasal ve teknik durumu üzerinde durulduktan sonra bir karara varılacaktır.

YASANIN İPTALİNİ AP İSTEMİŞTİ

Bilindiği gibi, AP Cumhuriyet Senatosu grup başkanvekilleri "7172 sayılı devletçe işletilecek madenler hakkındaki yasanın" anayasaya aykırı olduğunu iddia ederek, sözkonusu yasanın iptali istemiyle Anayasa Mahkemesine başvurmuşlardı. Yüksek mahkeme, bir önceki toplantısında konuyu görüşmüş, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı'nın veya o'nun temsilcisinin "sözlü açıklamasını" dinlemek üzere, toplantıyı 10 Mayıs Perşembe gününe ertelemişti.

DANIŞTAY'IN BAŞVURUSU

Öte yandan, Danıştay Başkanlığı'nın "7172 sayılı devletçe işletilecek madenler hakkındaki yasanın 16. maddesinin son fıkrasında yer alan yürütmenin durdurulmasına karar verilmemesi" biçimindeki hükmün Anayasaya aykırı olduğu iddiasıyla iptal istemi de, AP'nin başvurusu ile birleştirildiğinden, aynı gün Anayasa Mahkemesi'nde ele alınacaktır.

TEP'NİN KAPATILMASI KONUSU

Anayasa Mahkemesi Genel Kurulu, aynı gün, Cumhuriyet Başsavcılığı'nın "Türkiye Emekçi Partisi'nin (TEP) kapatılmasına ilişkin istemi" konusunu da görüşecektir.

TEP'in programında yer alan hükümlerden bir kısmının, Anayasanın 57/1 maddesi ile 648 sayılı siyasal partiler yasası'nın 89. maddesine aykırı olduğu gerekçesiyle Cumhuriyet Başsavcılığı Anayasa Mahkemesine başvurarak, "TEP"in siyasal partiler yasası'nın 111/1 maddesi uyarınca kapatılmasını istemişti.

AP'li Kuntay

(Baştarafı 1. Sayfada)

Plana göre, 1978 yılında 615 milyon doları faiz, 740 milyon doları anapara olmak üzere 1 milyar 355 milyon, 1979 yılında 795 milyon doları faiz, 790 milyon doları anapara olmak üzere 1 milyar 585 milyon dolar ödenecektir. Bunlar devlet planının 192. sayfasında açıkça gösterilmiştir. Bunların ne ölçüde yerine getirildiğini bilmiyoruz. Ancak hükümetin, bu yılın ilk yarısında 500 milyon dolar ödemiş olmayı bir övünme vesilesi yapması gülünçtür. Yapılan iş devletin rutin işlemlerini ve taahhütlerini yerine getirmekten ibarettir. Daha önceki hükümetler devletin borçlarını son kuruşuna kadar ödeyegelmişlerdir.

Dış kaynaklara başvuran hükümetler borçlanacaktır. Borçlarını zamanında ödeyecek veya erteletecek ve gene zamanında ödeyecektir. Bunlar 1977 yılı sonuna kadar başarıyla yapılagelmiştir.

Ortadaki gerçek bu hükümetin içinde bulunduğu güven buhranından ibarettir. İçerde ve dışarda hiç bir çevrenin bu hükümete güveni kalmamıştır. Onun için borçlanmaktan bile acizdir. Bu duruma düşen hükümete, sadece devletin rutin işlemlerini yerine getirmekle övünmek kalmıştır. Onu da saptırarak muhaliflerini suçlama vasıtası yapması ciddiyetten uzaktır ve yakışıksızdır.»

Uluslararası

(Baştarafı 1. Sayfada)

amacı olmadığını söylemişlerdir.

Bilindiği gibi, geri ödeme süresi Ocak 1979'da dolan Wells Fargo borcunun 88 milyon doları Merkez Bankası kaynaklarından ödenmiş, 62 milyon dolar ise İsviçre'deki bir finansman kurumundan sağlanan iki ay süreli «köprü finansmanıyla» karşılanmıştır. İki ay süreli köprü finansmanının süresi 16 Mart'ta dolunca, Merkez Bankası BIS'e başvurarak kredi istemiştir. BIS'den üç ay süre için 60 milyon dolar sağlanarak İsviçre'deki finansman kurumunun borcu ödenmiştir.

İşgüzar'la ilgili gensoru

(Baştarafı 1. Sayfada)

FEYZİOĞLU'NUN GENSORUSU İÇİN AP'LİLER ANKARA'YA ÇAĞRILDI

Öte yandan CGP Genel Başkanı Turhan Feyzioğlu ve AP'li 13 üyenin imzası ile Sosyal Güvenlik Bakanı Hilmi İşgüzar hakkında istenen ve bugün Millet Meclisinde okunacak olan gensoru önergesi için AP'li üyeler Ankara'ya çağrılmışlardır. AP'nin gensoru görüşmeleri sırasında Millet Meclisinde tam kadro bulunacağı ifade edilmiştir.

CUMHURİYET SENATOSU VE MİLLET MECLİSİ GENEL KURULLARI BUGÜN AYRI AYRI TOPLANACAK

Cumhuriyet Senatosu ve Millet Meclisi Genel Kurulları bugün saat 15.00'de ayrı ayrı toplanacaktır.

Cumhuriyet Senatosunun bugünkü birleşiminde «Yazı İşleri Müdürlerinin sorumluluklarını yeniden düzenleyen yasa önerisi» görüşülecektir.

Millet Meclisi Genel Kurulunda ise, CGP Genel Başkanı Turhan Feyzioğlu, Balıkesir Bağımsız Milletvekili Cemalettin İnkaya ve 14 AP'li üye tarafından Sosyal Güvenlik Bakanı Hilmi İşgüzar hakkında verilen gensoru önergesi okunacaktır. Gensoru önergesinin gündeme alınıp alınmayacağı, Anayasa'nın 89. maddesi gereğince üç birleşim içinde görüşülecektir.

5 TASARI VE ÖNERİ

Meclis'te ayrıca, Danışma Kurulunda geçen hafta hazırlanan özel gündem paketi ele alınacaktır. Buna göre Genel Kurul'da bugün sırasıyla Üniversite Personel Yasasında değişiklik öngören yasa tasarısı, TBMM eski üyelerine bazı yeni haklar tanıyan yasa önerisi, 1475 sayılı yasaya geçici maddeler eklenmesine ilişkin yasa önerisi, basma yazı ve resimleri derleme yasasında değişiklikler öngören yasa önerisi, Kültür Bakanlığına 50 milyon lira döner sermaye ayrılmasına ilişkin yasa tasarısı ele alınacaktır.

